

Krwawy bój o Jerozolimę

Żydzi palestyńscy walczą z inwazją brytyjską

JEROZOLIMA, 20.5 (API). Jerozolima znajduje się w dalszym ciągu w ogniu morderczej walki. Hagana donosi, że transjordański Legion Arabski zdobył dzielnicę Szeik Janah, odcinając w ten sposób uniwersytet żydowski i szpital Hadassa i otwierając Arabom ważną strategicznie drogę Ram-mullah.

Doniesienia z Ammanu stwierdzają, że Legion Transjordański znajduje się w odległości 2 km. od ściany Jerozolimy. Dzielnicę żydowską ostrzeliwano nieustannie ogniem artyleryjskim. Oddziały arabskie starają się dotrzeć do placu Allenby, znajdującego się w samym środku Jerozolimy. Ze źródeł arabskich wiadomo, że Arabowie wzięli do niewoli żydowskiego dowódcę politycznego o nieustalonym nazwisku. Żydzi atakują Arabów z ormiańskiego klasztoru wewnątrz Starego Miasta i z niemieckiego klasztoru, znajdującego się poza murami. Według niesprawdzonych wiadomości Arabowie zaproponowali Żydom poddanie się. Sytuacja 100.000 Żydów w Jerozolimie jest bardzo ciężka. Miasto odcięte jest od Palestyny i Żydzi nie otrzymują żywności z poza Jerozolimy od 30 dni. Woda odcięta jest od 10 dni i dostarcza się ją beczkami z wioski Lifta w pobliżu Jerozolimy, zajętej przez Żydów.

Pomimo wielu konferencji między przedstawicielami brytyjskimi, urzędnikami Czerwonego Krzyża i członkami Komisji Rozjemczej Narodów Zjednoczonych, nie znaleziono do tej pory podstawy do rozejmu. Źródła arabskie podają, że Żydzi wysadzili w powietrze przytułek Notre Dame, w pobliżu Bramy Jaffejskiej, w murach Starego Miasta. Mały klasztor mniszek katolickich mieszczący się obok przytułku pozostał nieuszkodzony. Ewa kuowano klasztor Franciszkanów. W dalszym ciągu trwa walka między Arabami z Legionu Transjordańskiego a grupą Żydów znajdującą się w szpitalu Hadassah.

Korespondent Reutera donosi, że morale Żydów w Jerozolimie poprawiło się, prawdopodobnie wskutek obietnicy przysłania posiłków. Egipski komunikat donosi o zajęciu ważnego punktu strategicznego Bein Hanoun na północ od Gazy. Głównym obiektem ataków lotniczych samolotów egipskich były fortyfikacje miejscowości Deir Senid. Zbombardowano również port w Tel Avivie oraz lotnisko pod miastem.

Ciężkie walki toczą się wokół osiedli żydowskich w dolinie Jordanu w północno-wschodniej Palestynie. Oddziały arabskie bombardowały i ostrzeliwały przez cały dzień grupę tych osiedli na południowym krańcu jeziora Tyberackiego, gdzie Arabowie odbili wczoraj wioskę Samakah. W operacjach wzięło udział 6 samolotów arabskich.

Osiedle Geszer na zachodnim brzegu Jordanu było wczoraj ostrzelane przez artylerię iracką stacjonującą na wschodnim brzegu rzeki. Samoloty syryjskie dokonały serii ataków bombowych na miejscowość Kalesibe, w okolicy Tyberiad.

Rada Bezpieczeństwa odroczyła obrady ponownie bez głosowania nad rezolucją amerykańską, wzywającą do powzięcia decyzji, czy syryjsko-palestyński stanowi powód do ewakuacji. Rzecznik Agencji Żydowskiej oświadczył wczoraj w Jerozolimie, że w Brytania dokonana inwazja Palestyny „przez drzwi kuchenne” z Transjordanii. Oficerowie brytyjscy planują operacje Legionu

Arabskiego. Rzecznik określił interwencję brytyjską jako próbę utrzymania swej pozycji w Palestynie.

W Nowym Jorku przedstawiciel Agencji Żydowskiej oświadczył, że Żydzi posiadają dowody, iż Legion Arabski otrzymał poważne ilości broni i wyposażenia wojskowego od W. Brytanii w przeddzień in-

wazji na Palestynę. Wśród materiału wojskowego znajduje się benzyna, 48 dział, oraz 250 ton amunicji. Golda Meyerson, administratorka żydowskich dzielnic Jerozolimy, oświadczyła w N. Jorku, że gdyby Stany Zjedn. zniosły zakaz eksportu broni do Palestyny, wojna zakończyłaby się w ciągu tygodnia zwycięstwem Żydów.

Z Ammanu donoszą, że korespondent brytyjskiego dziennika „Sunday Times”, Wydham, został zabity w czasie walk o Jerozolimę. Wydham był akredytowany przy Legionie Arabskim i ubrany był w arabski strój.

(Dalsze depezy na str. 2)

Tass o komunikacie Departamentu Stanu

Agresywne stanowisko USA przyczyną obecnej sytuacji

MOSKWA, 20.5 (PAP). Agencja Tass podała do wiadomości opinię radzieckich kół miarodajnych o ogłoszonym we wtorek oświadczeniu Departamentu Stanu USA.

„Mimo, że Stalin nie zwracał się oficjalnie do rządu Stanów Zjednoczonych z jakkolwiek propozycją — stwierdza agencja Tass — a odpowiadał jedynie na list otwarty Wallace'a, — Departament Stanu USA uważał za stosowne ogłosić w związku z tym w prasie specjalne oświadczenie. Departament Stanu z jednej strony uznaje wagę i znaczenie oświadczenia Stalina o możliwości i konieczności pokojowego uregulowania kwestii nierozstrzygniętych w interesie powszechnego pokoju.

Z drugiej strony Departament Stanu oświadcza, że wyliczone w odpowiedzi Stalina konkretne problemy nie mogą być przedmiotem dwustronnych rozważań między Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Radzieckim, a rozważanie tych kwestii przy udziale innych krajów, jak na przykład sprawy kontroli nad energią atomową w ONZ oraz omówienie innych zagadnień w Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych nie dały wyników pozytywnych rzekomo wskutek stanowiska Związku Radzieckiego.

Oświadczenie Departamentu Stanu wywołuje tu zdziwienie. Stanowisko Departamentu Stanu pozostaje w całkowitej sprzeczności z oświadczeniem rządu amerykańskiego z dnia 4 maja br. W oświadczeniu tym możliwość dwustronnych rokowań nie tylko że nie była negowana, ale przeciwnie — uznana była jako sama przez się zrozumiała, gdyż w przeciwnym wypadku rząd Stanów Zjednoczonych nie uznałby za możliwe zwrócenie się do rządu radzieckiego z wyrażeniem życzenia uregulowania rozbieżności. Ponadto wiadomo, że najtrudniejsze problemy międzynarodowe rozstrzygane były, gdy rząd prezydenta Roosevelta był u władzy, przez przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego i Wielkiej Brytanii jednogłośnie i w całkowitym porozumieniu przez z górą trzy lata.

Nasuwa się więc pytanie, dlaczego uzgodnione decyzje mocarstw w sprawach mniej trudnych — uważa się obecnie za niemożliwe? Czy nie dlatego, że obecny rząd Stanów Zjednoczonych porzucił politykę prezydenta Roosevelta i pro-

wadzi politykę odmienną? Społeczeństwo radzieckie uważa, że sytuacja, która się wytworzyła, jest wynikiem agresywnego stanowiska, zajmowanego przez obecny rząd Stanów Zjednoczonych.

Departament Stanu o odpowiedzi Stalina

LONDYN, 20.5 (PAP). Jak donosi agencja Reutera, w Waszyngtonie ogłoszono komunikat, przed stawiający pogląd wyższych urzędników Departamentu Stanu na od powiedź premiera Stalina, skierowaną do Wallace'a. Korespondent agencji Reutera zaznacza, że pogląd ten podziela prez. Truman i sekretarz stanu Marshall.

Komunikat zawiera polemikę ze stanowiskiem radzieckim na temat aktualnych zagadnień międzynarodowych i usiłuje przerzucić na Związek Radziecki odpowiedzialność za wytworzoną sytuację.

Autorzy komunikatu, poruszając sprawę kontroli energii atomowej, uważają, że „delegaci Związku Radzieckiego, Polski i Ukrainy nie dopuścili do efektywnego porozumienia”. Komunikat pomija jednak milczeniem wnioski radziecki

Komentarz Henry Wallace'a

NOWY JORK 20.5 (PAP). Przebywający na zachodnim wybrzeżu USA w ramach przedwyborczej kampanii propagandowej Henry Wallace, skomentował wczoraj od powiedź Generalissimusa Stalina na jego list otwarty oraz reakcję sekretarza Marshalla. Wallace oświadczył m. in., że „najważniejszym problemem stojącym przed Ameryką jest uzyskanie porozumienia ze Związkiem Radzieckim”. „Nie pozwólmy wzmawiać w nas co innego sekretarzowi Marshallowi — oświadczył Wallace na marginesie reakcji Marshalla, dodając następnie: Odpowiedź Marshalla nie jest zadowalająca, jest ona obliczona na kontynuowanie „zimnej wojny”, podczas kiedy Ameryka potrzebuje pokoju”.

„Każdy kto czytał mój list i odpowiedź Stalina — oświadczył w zakończeniu — musi dojść do wniosku, że Związek Radziecki jest gotów do pracy nad znalezieniem formy prawdziwej współpracy między obu państwami”.

w sprawie kontroli energii atomowej i zakazu używania broni atomowej, ograniczając się jedynie do przedstawienia stanowiska USA.

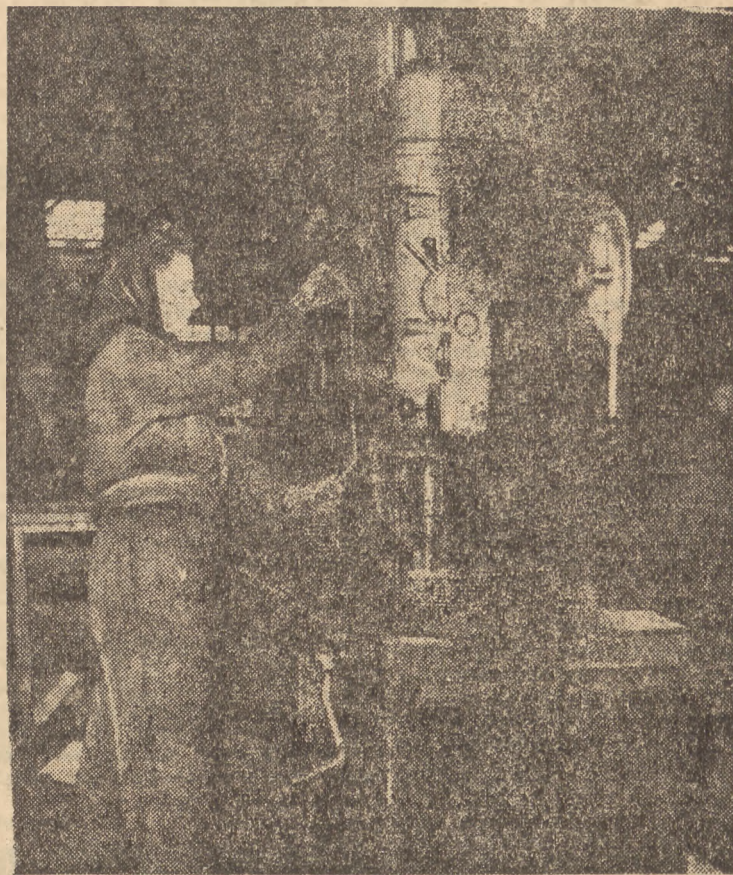
Na temat amerykańskich baz wojskowych komunikat, przyznając istnienie tych baz, usiłuje uprawdliwić politykę Stanów Zjednoczonych uchwałą Generalnego Zgromadzenia przewidującą, że za utrzymanie obcych sił zbrojnych na terytorium członków ONZ jest do puszczalne, o ile dany rząd dobro wolnie i publicznie wyrazi na to swą zgodę”. W komunikacie zaznaczono, że Stany Zjednoczone, utrzymując siły zbrojne na terenie obcych krajów, działają „zgodnie z uchwałą ONZ”, gdyż „odnośnie rządu zgodziły się na to „dobrowolnie i publicznie”.

W sprawie planu Marshalla i „organizacji europejskiej współpracy gospodarczej „utworzonej — jak wiadomo — poza ramami Organizacji Narodów Zjednoczonych, komunikat uzasadnia pominięcie ONZ tym, że propozycja utworzenia nowej organizacji wyszła... od krajów marshallowskich, a nie od Stanów Zjednoczonych.

W końcu komunikat stwierdza, że nie ma potrzeby odbywania specjalnych konferencji na temat praw człowieka, gdyż zagadnienie to jest już przedmiotem narad od powiedniej komisji ONZ.

Przemawiając tego samego dnia przed grupą kupców i przemysłowców w San Francisco Henry Wallace dał wyraz przekonaniu, że kryzys gospodarczy do którego prowadzi Amerykę obecne koła rządowe da w roku 1952 całkowite zwycięstwo jego partii.

Kobiety w przemyśle

Huta „Zabrze” jest jedną z produkujących plaocówek przemysłowych na Śląsku. Wykonywane są tu konstrukcje mostowe. Most Śląsko-Dąbrowski, którego przeszła wyprodukowane są właśnie przez hutę „Zabrze”, łączy Warszawę lewobrzeżną z Pragą. W hucie „Zabrze” — jak to widzimy na zdjęciu pracują także kobiety i zajmują nawet często odpowiedzialne stanowiska. (Fot. API)

Nowy rekord

W PRZEMYSLE METALOWYM

553 proc. normy

w hucie „H. Cegielski”

Mamy do zanotowania nowy niezwykły rekord: Tokarz Państwowej Fabryki Wagonów i Parowozów „H. Cegielski” w Poznaniu, Mieczysław Łykowski wykonał w miesiącu kwietniu 553 proc. normy.

Osiągnięciem tym Łykowski pobit nie tylko własny swój rekord, wynoszący 508 proc. normy, ustalony w IV etapie współzawodnictwa pracy, lecz także wszystkie dotychczasowe rekordy ogólnopolskie w tej dziedzinie przemysłu.

Dotychczasowym rekordzistą współzawodnictwa pracy w przemyśle metalowym był Feliks Urbański, tokarz w P.Z.

60-ta rocznica urodzin Mikołaja Szvernika

MOSKWA 20.5. (PAP) Z okazji przypadającej w dniu 19 maja 60- rocznicy urodzin przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Mikołaja Szvernika, na ręce jego napłynęły z całego kraju liczne depezy gratulacyjne. M. in. depeze wysłał Prezydium Rady Najwyższej ZSRR oraz CK WKP (b). Za wybitne zasługi dla partii i na rodu radzieckiego przyznano Mikołajowi Szvernikowi order Lenina.

Strajk metalowców we Francji

PARYŻ 20.5. (PAP) — Robotnicy hut w Chailion - Commenry i Neuves Maisons, przystąpili do strajku, domagając się 20 proc. podwyżki płac. Pracownicy, zatrudnieni przy piecach martinowskich w departamencie Meurthe et Moselle, wysunęli analogiczne żądania poprzedzone ostrzegawczym strajkiem.

Zamieszki strajkowe w mieście Waterloo w USA

WATERLOO (Stan Iowa — USA) 20. 5. (Obsl. wł.). Miasto Waterloo w stanie Iowa przeżyło wczoraj dzień niesłychanego napięcia. Policja oraz tzw. „gwardia narodowa” zostały wezwane przez gubernatora do stłumienia zamieszek, które wybuchły wśród strajkujących robotników. Bezpośrednim powodem było zabicie jednego z wartowników.

Przed budynkiem miejscowych zakładów samochodowych zaczęły się od samego rana zbierać tłumy strajkujących robotników, którzy wzięli by zaprotestować przeciwko przetrwaniu dwóch przywódców straj-

ku. W pewnej chwili, z budynku wyszedł urzędnik, którego zaczęli wartownicy, ustawiony przy wejściu przeciwko łamistrajkom. Powstała sprzeczka między urzędnikiem a wartownikiem, w wyniku której urzędnik strzelił i zabił wartownika.

Tłum robotników ten incydent rozstrzygnął po całym mieście. Którzy samochody, demontując okna i paląc budynki naprzeciwko fabryki. Gubernator zaważwał podjąć „gwardię narodową”, która po dłuższej walce uspokoiła tłum.

na widowni MIĘDZYKRAJOWEJ Bez niedomówień

(rz) Administrator planu Marshalla Paul Hoffman zwołał już 150 milionów dolarów przeznaczonych na pokrycie dostaw do Europy. Pierwsze transporty mleka w proszku i jajek w proszku są więc już zapewne w drodze. Mr. Hoffman autoryzował także szczegółowy rozdział kredytów na okres od 1 kwietnia do końca czerwca oraz podał do wiadomości cyfry dotyczące ce przewidywanego rozdziału kredytów w pierwszym roku planu. Cyfry te zgodne są w przybliżeniu z raportem biura specjalnego Departamentu Stanu, w którym ilość galonów nafty, buszli pszenicy, puszek mleka, ton stali i węgla podano z dokładnością niemal do jedności.

Jak widać, wszystko, jeśli idzie o Amerykę, dopięte zostało na ostatni guzik — pozostawałoby do rozstrzygnięcia, co będzie miało do roboty Europejski Komitet Współpracy Gospodarczej powołany m. in. do uzgadniania z Mr. Hoffmannem planu rozdziału i potrzeb europejskich.

Tuż więc obawy amerykańskich kół gospodarczych, by interesy eksporterów amerykańskich nie zostały narażone na szwank, w znacznej mierze zostały rozwiane. Natomiast amerykańskie koła finansowo-przemysłowe nie mają jeszcze dostatecznej pewności, czy aby dostarczone Europie dostawy nie zostaną zużyte wbrew interesom politycznym i gospodarczym USA.

Właśnie debata obecnego Kongresu Partii Pracy nad zagadnieniem nacjonalizacji w Wielkiej Brytanii następczyni dziennikarzem aktualne tematy.

Zapytany o swe stanowisko wobec brytyjskich planów nacjonalizacji, Mr. Hoffman odpowiedział: „Jeżeli obecnie przedstawiony mi projekt zainwestowania dolarów w modernizację przemysłu stalowego ogłaszając jednocześnie plan jego nacjonalizacji, musielibyśmy rozstrzygnąć czy plan ten nie jest w sprzeczności z jego odbudową”.

My, tzn. oczywiście Amerykanie; nawet pozorów przyzwoitości nie kwapiono się zachować. Po prostu Amerykanie uważają się za uprawnionych do decydowania, czy nacjonalizacja przemysłu stalowego W. Brytanii ma nastąpić czy też nie.

Mr. Hoffman zastrzegł się, że jak dotychczas nie otrzymał w tej sprawie żadnych instrukcji. Możliwe. Ale oto brytyjska prasa konserwatywna wie już, co wprawdzie piszczy, i wita z zadowoleniem „negatywny stosunek Hoffmana do nacjonalizacji przemysłu stalowego” i jego wypowiedź uważa za „ostrzeżenie, że pomoc amerykańska nie zostanie przedłużona na rok następny, o ile rząd brytyjski nie zastosuje się do wymagań USA”. Ostrzeżenie zostało, jak wiadomo, zrozumiane. Wypowiedzi o-

ficjalnych czynników na Kongresie Partii Pracy idą właśnie w kierunku wytłumaczenia zbranym konieczności odroczenia programu nacjonalizacji.

Innym powodem rozgoryczenia brytyjskiej opinii publicznej jest to, że nie tylko produkcja brytyjskiego przemysłu stalowego, ale i handel artykułami tej branży podlegać będzie ścisłej kontroli. Na zapytanie jednego z senatorów amerykańskich: „Dlaczego mamy posyłać stal do W. Brytanii, gdzie zostanie ona przerobiona na motory odrzutowe z przeznaczeniem dla Związku Radzieckiego?” — odpowiedziano mu: „Będziemy z pewnością pilnować własnych interesów”.

Ekipa marshallowska w Anglii liczyć ma ponad 100 osób. Londyński „Daily Express” pisze w związku z tym: „Ameryka przygotowuje sforę psów lańcuchowych, które będą pilnowały, abyśmy nie mogli zbyt łatwo roztrwonąć jej pieniądze”.

Clementis o swej wizycie w Polsce

PRAGA, 20. 5. (PAP). Cała prasa czechosłowacka omawia w obszernych artykułach serdeczne przyjęcie, z jakim spotkali się w Polsce czechosłowacki minister spraw zagranicznych dr Clementis oraz minister komunikacji Alois Petr.

Minister Clementis wygłosił w radio czechosłowackim przemówienie, w którym wyraził swój podziw dla prężności gospodarczej i dla zapału do pracy, jaki zaobserwował w czasie swego pobytu w Polsce. W Szczecinie, jak również w innych wielkich portach Bałtyku, w Gdańsku i w Gdyni — powiedział dr Clementis — mogliśmy się przekonać nie tylko o entuzjazmie z jakim Polacy odnoszą się do odbudowy tych portów, ale i o pozytywnych wynikach tej pracy.

Minister Clementis zakończył swe przemówienie radiowe stwierdzeniem, że wszechstronna współpraca czechosłowacko - polska jest

przykładem przyjaznych stosunków między państwami nowej demokracji, oraz, że współpraca ta przynosi pożytek nie tylko obu zainteresowanym państwom, ale również i sprawie światowego pokoju.

Minister Morrison stanął pośrednio w obronie przemysłowców, stwierdzając, że trudności, jakie ma kraj do przezwyciężenia, nie mogą być usunięte drogą „przyciśnięcia kapitalistów lub też innymi radykalnymi środkami”, lecz jedynie za pomocą wzrostu produkcji.

Odmiennej wręcz opinii wyraziła większość mówców. Delegaci stwierdzili, że robotnicy przyczynili się już dostatecznie do wzrostu produkcji, obecnie zaś rząd powinien

podjąć odpowiednie kroki, celem zwiększenia wydajności poprzez wywarcie nacisku na administrację przedsiębiorstw, często niedość sprawną i zbyt powolną.

Wtorkowe posiedzenie konferencji zakończyło się pierwszą poważną kłóską, poniesioną przez kierownictwo partyjne. Delegaci wypowiedzieli się przeciwko redukcji lub zlikwidowaniu subsydiów w wysokości 400 milionów funtów szterlingów rocznie, udzielanych przez rząd na utrzymanie cen żywności.

W miarę postępu obrad Kongresu staje się oczywiste, że po Kongresie tym trudno już spodziewać się jakichkolwiek nadzwyczajnych wyników. W zagranicznych kołach prasowych Kongres w Scarborough określany jest ironicznie, jako „wspaniale wyreżyserowane widowisko”.

Władze naczelne Partii Pracy udaremniają wszelką krytykę, zdobywając sobie większość głosów za

pomocą głośliwych sloganów i obietnic. W ten sposób uzyskano wczoraj formalne poparcie Kongresu dla rządowej polityki płac, jakkolwiek wydawało się przez chwilę, że gorące apele delegatów robotniczych z różnych centralnych okręgów przemysłowych poruszyły umysły i przełamały inercję zgrozmadzenia.

Mówcy ci ostrzegali Kongres, że delegaci, przyjmując rezolucje egzekutywy, ignorują żądania mas robotniczych, które wybrały ich jako swych reprezentantów do Scarborough i że będzie im bardzo trudno wytłumaczyć w swych okręgach masom robotniczym swe bezwolne stanowisko. Władzom partyjnym mówcy zarzucali zdradę interesów robotniczych przez faworyzowanie zysków kapitału, co w rezultacie doprowadza do zamrażania plac robotników.

Popierając w imieniu egzekutywy rządową politykę płac, były minister finansów, Dalton, uspokajał wzburzoną salę i twierdził, że cała sprawa polega na „nieporozumieniu”. Dalton oświadczył, że rząd labourystowski stosuje w chwili obecnej „system gospodarki mieszanej” — częściowo socjalistycznej i częściowo kapitalistycznej. W tej sytuacji konieczne jest, jego zdaniem, pozostawienie kapitałowi jego zysków i dywidend.

W środę, w trzecim dniu obrad, władze partyjne zdołały również wyeliminować krytykę — tym razem ze strony przedstawicieli związków zawodowych nauczycieli.

Na posiedzeniu środowym premier Attlee złożył sprawozdanie parlamentarne. Przedstawił on politykę Partii Pracy w dziedzinie reform socjalnych, w dziedzinie przemysłu i na terenie polityki imperialnej.

Premier wychwalał „wyjątkowo zgodny zespół Partii Pracy” w parlamencie, a mówił lekceważąco o opozycji wewnętrznej — partyjnej. Attlee zapewnił, że gabinet brytyjski bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za całość polityki zagranicznej i wewnętrznej prowadzonej przez poszczególnych ministrów.

Nowe sukcesy armii gen. Markosa

RZYM 20. 5. (PAP). Agencja Elefteri Ellada donosi o nowych sukcesach greckiej armii demokratycznej. Oddziały Markosa zajęły szereg miejscowości w Janinie i Kalamie. W starciach pod Keraso wem wojska faszystowskie poniosły poważne straty. Oddziały wojsk demokratycznych zaatakowały garnizony miast Tsika, Nestorio i Agros, odnosząc duże sukcesy.

Setki dziesięciokilowych greckich z terenów, zajętych przez wojska faszystowskie, zgłaszają się do dowództwa wojsk demokratycznych, prosząc o zezwolenie im na udział w walkach.

Arabowie chcą zająć całą Palestynę

LONDYN, 20. 5. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Ammanu (stolica Transjordanii), że sekretarz Ligi Arabskiej Azzam Pasza wygłosił przemówienie, w którym usiłował usprawiedliwić agresję arabską przeciwko Palestynie rzekomo za groźbami Transjordanii ze strony Żydów. Azzam Pasza podkreślił, że armie państw arabskich nie ograniczą się do zajęcia w Palestynie terytoriów, które przyznane zostały Arabom w planie podziału Orga-

nizacji Narodów Zjednoczonych, lecz wtargną również do żydowskiej części Palestyny.

Azzam Pasza zapowiedział poza tym, że t. zw. „Arabska Armia Wyzwolenia”, która pod dowództwem Fawzi el Kaukji walczyła w Palestynie jeszcze przed wygasnięciem mandatu brytyjskiego, zostanie wycofana i będzie przeszkolona, oraz na nowo uzbrojona.

MOSKWA, 20. 5. (PAP). Agencja TASS podaje wiadomości prasowe z Bejrutu, według których król Abdullah wydał rozkaz zajęcia całej Palestyny w jak najkrótszym czasie, w celu uniemożliwienia Żydom otrzymania posiłków.

Osiem państw uznało już Izrael

TEL - AVIV, 20. 5. (PAP). W tej chwili nowe państwo żydowskie Izrael zostało już uznane przez osiem państw: Stany Zjednoczone, Związek Radziecki, Polskę, Jugosławie, Czechosłowację, Guatemalę, Urugwaj i Nikaragwę.

Sekretarz Stanu w prezydium Rady Ministrów Pierre Abelin oświadczył na środowym posiedzeniu gabinetu, że każdej chwili można spodziewać się komunikatu o uznaniu żydowskiego państwa Izrael przez Francję. Abelin dodał, że sposobu uznania tego państwa nie omówiło jeszcze w sposób dokładny.

Apel komunistycznej partii Palestyny

Wszystkie siły postępu są po naszej stronie

TEL AVIV, 20. 5. (PAP). Centralny komitet wykonawczy komunistycznej partii Palestyny wydał z okazji proklamacji państwa Izrael apel następującej treści:

„Ogłoszenie państwa Izrael jest wynikiem bohaterskich walk o niezależność żydowskich obywateli Palestyny i wynikiem politycznej i moralnej pomocy Związku Radzieckiego, państw ludowej demokracji oraz wszystkich postępowych sił na świecie. Jednakże walka o niezależność trwa nadal. Wojska brytyjskie znajdują się jeszcze na naszej ziemi. Anglicy wysłali Legion Abdullaha do akcji. Podobnie jak nasz rucb oporu doprowadził do zlikwidowania mandatu, tak samo osiągniemy niezależność walcząc przeciwko nowym imperialistycznym interwencjom. Cały naród żydowski, wszystkie siły postępu są po naszej stronie. Będziemy walczyć i zwyciężymy.

Proklamacja żydowskiego państwa oznacza zapoczątkowanie suwerennej narodowej polityki niezależnej od Waszyngtonu i Londynu. Nigdy

już nie zgodzimy się na zależność od państw obcych i od obcego kapitału. Wystąpimy przeciwko każdej nowej próbie zmuszenia nas do przyjęcia angielsko-amerykańskiego mandatu. Będziemy walczyć o pokój i o współpracę z arabskim ludem, a narody sąsiednich arabskich państw walczyć będą wraz z nami o suwerenność, przeciwko wspólnym imperialistycznym wrogom.

Anglia obraża ONZ

WASZYNGTON, 20. 5. (AP). „Frawdziwym agresorem w wojnie palestyńskiej jest W. Brytania” — oświadczył członek Izby Reprezentantów Arthur Klein na posiedze-

niu Izby. „W. Brytania — stwierdził dalej amerykański kongresman — trzyma w ręku sznurki, przy pomocy których poruszają się marionetkowe państwa Ligi Arabskiej. Gdyby rząd brytyjski chciał mógłby zakończyć tę haniebną walkę w ciągu 24 godzin. Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych obraża Narody Zjednoczone swą cyniczną deklaracją.

Anglia nie uważa Arabów za agresorów!

LONDYN, 20. 5. (PAP). Rzecznik Foreign Office oświadczył, że Wielka Brytania nie uważa jeszcze istnienia Izraela jako państwa żydowskiego, przeciwko któremu mogłyby być skierowane ataki arabskie. Do dał on, że zresztą Wielka Brytania uważa, iż nie należy uważać za agresorów Transjordanii, Egiptu, Libanu, Syrii i Iraku zanim nie do-

wiedziono, że państwa te istnieją i atakują inne państwo...

O wiele pojedynczym stanowi sku rządu brytyjskiego wobec Egiptu świadczy stwierdzenie rzeczownika Foreign Office, że nie było żadnego protestu brytyjskiego z powodu zajęcia ładunków statków brytyjskich w portach egipskich. Nie było również żadnej wymiany zdań z rządem kairskim w sprawie doniesień na temat nalotów egipskie go na wojska brytyjskie, pozostające jeszcze w Palestynie.

Nowe państwo żydowskie Izrael zaapelowało do Wielkiej Brytanii o uznanie. Obecnie Foreign Office bada ten apel, zawarty w telegramie przesłanym w poniedziałek przez ministra spraw zagranicznych Izraela Moshe Shertoka. Londyńskie koła dobrze poinformowane są, że apel Izraela „nie zmieni intencji rządu brytyjskiego nie uznawania żydowskiego państwa dopóty, dopóki sytuacja w Palestynie nie pozostaje w swym obecnym płynnym stanie”.

Morrison ubolewa...

LONDYN, 20. 5. (PAP). Przemawiając w środę na kongresie Partii Pracy wicepremier Morrison ubolewał z powodu przelewu krwi w Palestynie i utrzymywał, że rząd brytyjski pragnie gorąco położyć mu kres. Zdaniem Morrisona, Partia Pracy i wyłoniony przez nią rząd były i są „entuzjastycznymi zwolennikami” żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie, Rząd brytyjski — mówił Morrison — „uczynił wszelkie wysiłki, by rozwiązać problem Palestyny”. Nie znaczy to jednak, dodał Morrison, „że jesteś my antyarabscy”.

W końcu Morrison wyraził poglądy, że kto obserwuje politykę brytyjską na Bliskim Wschodzie, musi dojść do przekonania, że „Wielka Brytania troszczy się o rozwój i pomyślność Bliskiego Wschodu”.

W kilku wierszach

— W północnych Włoszech zakończył się strajk 100 tysięcy robotników rolnych, wobec osiągnięcia częściowego polepszenia warunków pracy i płacy. Jednakże w posiadłościach obszarowych, strajk trwa nadal, gdyż właściciele wielkich majątków ziemskich nie chcą zgodzić się na te warunki.

— Amerykański zarząd wojskowy wydał tymczasowy zakaz sprowadzenia do amerykańskiej strefy okupacyjnej wszystkich dzienników i czasopism, posiadających licencję radziecką. Zakaz ten nie dotyczy amerykańskiego sektora Berlina.

— Amerykański sekretarz armii Royall zatwierdził wykonanie wyroku śmierci na 17 Niemcach, oskarżonych o dopuszczenie się masakry na bezbronnym jeńcach amerykańskich. Obrona oskarżonych — b. oficer armii amerykańskiej Everett — domagał się kasacji wyroku i uwolnienia oskarżonych, twierdząc, że wymuszono na nich zeznania.

— Niemiecka Rada Ludowa, powołana do życia niedawno przez Kongres Ludowy, w Berlinie powzięła decyzję, że demokratyczna republika niemiecka, której utworzenie jest celem Rady Ludowej, nie będzie sztandar republiki weimarskiej.

— W Trilęcie i jego okolicy odbyło się ponad 30 masowych zebrań, których uczestnicy jednomyślnie domagali się od anglo - amerykańskich władz okupacyjnych przeprowadzenia wyborów administracyjnych.

— Władze holenderskich Indii Wschodnich zawarły z Japonią umowę w sprawie dostawy japońskich materiałów bawełnianych o łącznej wartości 37.900 tysięcy dolarów amerykańskich. W kwartę głównego Mac Arthura określono te transakcje jako największą w historii włókiennictwa.

— Agencja Reutersa donosi z Aten o

aresztowaniu tam bogatego przemysłowca branży tytoniowej — Papastratos. Nie podano oficjalnie powodów aresztowania. Według pogłosek, Papastratos stoi pod zarzutem udzielania pomocy demokratom greckim.

— Front Demokratyczny - Ludowy Republiki Indonezyjskiej wyraził zgodę na utworzenie republiki Stanów Zjednoczonych Indonezji.

— Do Batawii przybył samolotem z Australii arcybiskup Nowego Jorku kardynał Spellman. Ma on spotkać się z gubernatorem holenderskim van Mookiem, a następnie ma udać się również samolotem do Singapore i stamtąd do Chin.

— Związek zawodowy robotników przemysłu samochodowego w USA zapowiedział — w wymaganym 10-dniowym terminie — strajk 255 tysięcy robotników zakładów General Motors w razie nieuwzględnienia przez dyrekcję wysuniętych żądań podwyżki płac.

— W ostatnich dniach aresztowano w Egipcie około tysiąca osób. Osoby aresztowane przewieziono zostały do specjalnych obozów koncentracyjnych.

— Premier tymczasowego rządu Chin nacjonalistycznych gen. Czang-Czun wyśtował do Czang-Kai-Szeka list, w którym prosi o zwolnienie go z zajmowanego stanowiska. Prośbę swą gen. Czang-Czun motywuje słym stanem zdrowia.

— Południowa Brazylia nawiedził we wtorek niespotykanej sily cyklon, który spowodował śmierć 19 osób, a ciężkie porażenie ponad 100. Szkody, szczególnie w nieruchomościach są znaczne.

— Jadący z Londynu do Bradford ekspres wykołcił się w polodniowym Yorkshire. W katastrofie zginęło kilka osób, zaś 60 odniosło obrażenia.

Reforma spółdzielczości w Sejmie

NA pierwszym posiedzeniu bieżącej sesji wiosennej Sejmu Ustawodawczego przyjęte zostały w pierwszym czytaniu i odesłane do Komisji a na dalszych posiedzeniach rozpatrzone będą szczegółowo w drugim i trzecim czytaniu trzy projekty wniesionych przez rząd ustaw o wielkiej doniosłości gospodarczej. Uchwalenie ich spowoduje przebudowę struktury spółdzielczości i będzie miało zasadniczy wpływ na dalszy jej rozwój. Są to projekty ustaw: o Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni, o centralach spółdzielczo - państwowych i o przedsiębiorstwach państwowo - spółdzielczych.

Projekty wniesionych ustaw są realizacją postanowień listopadowego Kongresu Spółdzielczego, przy czym trzeba zaznaczyć, że najzupełniej w duchu listopadowych uchwał przynoszą także pewne rzeczy nowe względnie oddziaływanie tych uchwał rozszerzają na nowe dziedziny. Zasadniczym celem projektowanych ustaw jest usprawnienie spółdzielczości, uelastycznienie jej działania i upowszechnienie pod względem branżowym, by mogła jak najwięcej potrzeb zaspokoić w dziedzinie dystrybucji towarów.

Spółdzielczość w Polsce dziś tak bardzo się już rozrosła, że utrzymanie dawniejszych form organizacyjnych, gdy spółdzielczość była liczebnie wielokrotnie mniejsza, stało się zupełnie niemożliwe. Dawniejsze formy powodowały ogromne zburokratyzowanie działalności spółdzielczej, spychanie jej na linie najniższego oporu, w dystrybucji wielu gatunków towarów i w ogóle często dawały efekty całkiem nie zamierzone, o których nie warto się już dziś rozpisywać. Według projektowanych ustaw, przy zachowaniu jednolitego kierownictwa ruchu spółdzielczego nastąpi daleko idąca decentralizacja władz kierujących praktyczną działalnością spółdzielni.

Czynnikiem nadrzędnym będzie Centralny Związek Spółdzielczy, który jako naczelna organizacja ruchu spółdzielczego w Polsce będzie miał na celu rozwój spółdzielczości, w szczególności zaś inicjowanie, rozpowszechnianie i doskonalenie prac spółdzielni. Zarząd C.Z.S. odpowiedzialny jest przed Naczelną Radą Spółdzielczą, która jest władzą uchwałodawczą i nadzorczą i która go wybiera, a którą ze swej strony wybiera Krajowy Kongres Spółdzielczy jako naczelna władza Związku.

W okresie przejściowym, który nastąpi po uchwaleniu przez Sejm projektowanych ustaw, pierwszy statut nada Związkowi Rada Ministrów i powoła pierwszą Naczelną Radę Spółdzielczą na wniosek ministra Przemysłu i Handlu. Wszystkie sprawy Związku prowadzi Zarząd jako władza wykonawcza Związku i do jego kompetencji należy m. in. powoływanie centrali spółdzielni, wydawanie oświadczeń o ich celowości, zatwierdzenie ich statutu, nadzorowanie ich i ewentualne rozwiązywanie. Następnie Zarząd Związku ustala wytyczne i koordynuje prace centrali w zakresie działalności orga-

nizacyjnej, rewizyjnej, szkoleniowej i propagandowej.

Kompetencje Zarządu Związku są więc bardzo duże, ale praktyczna działalność, z którą bezpośrednio styka się konsument, ma swój ośrodek dyspozycyjny w centralach spółdzielni. Według projektowanej ustawy Centrala Spółdzielni jest spółdzielnią zrzeszającą wszystkie spółdzielnie określonego przez statut typu dla zapewnienia im pomocy i prawidłowego kierownictwa gospodarczego oraz czuwania nad ich działalnością w drodze rewizji. Każda spółdzielnia ma obowiązek należeć do właściwej centrali.

Z tekstu cytowanej ustawy wynika, że centrale spółdzielni będą branżowe względnie łączące będą w sobie kilka branż, a jest rzeczą oczywistą, że spółdzielnie na szczeblu najniższym tj. te, które bezpośrednio obsługują konsumentów, w centrali branżowej łatwiej znajdą zaspokojenie swoich zamówień, niż

w jednym centralnym zarządzie wszystkich spółdzielni w Polsce. Z pewnością centrala spółdzielni mydlarskich nie będzie mogła spowodować nadeśnięcia cukru gdy zamówione było mydło — choćby dlatego, że „w cukrze“ nie będzie pracowała.

Dwa inne projekty ustaw mówią o tym, że minister P. i H. po porozumieniu się z zainteresowanymi władzami i CZP może tworzyć w drodze zarządzenia centrale spółdzielczo-państwowe dla prowadzenia określonej przez statut działalności gospodarczej oraz instrukcyjno-rewizyjnej, oraz że może tworzyć w drodze zarządzenia przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze, jak również może istniejące przedsiębiorstwa państwowe przekształcać w przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze.

Projekty tych dwóch ostatnio wspomnianych ustaw rozszerzają zakres działania spółdzielczości, i to wyraźnie w dziedzinie, która dotychczas była wyłączną kompetencją rządu.

Powyższe uwagi nie wyczerpują oczywiście całej treści wniesionych przez rząd ustaw, ale chodzi o stwierdzenie jednej rzeczy: wszystkie mają na celu usprawnić działalność na korzyść konsumenta, a gdzie można, także odciążać administrację państwową przez częściowe oddanie pewnych funkcji spółdzielczości. (Z)

W sobotę wyrok w procesie szpiegowskim SN

W środę w ostatnim dniu procesu przeciwko członkom prezydium nielegalnego Stronnictwa Narodowego po przemówieniu obrońcy adw. Dańca, oskarżeni wygłosili ostatnie słowo.

Osk. Maciński próbował wybielić działalność Stronnictwa Narodowe go w okresie okupacji i po wyzwoleniu twierdząc, że pobudki SN były czyste, dlatego nie można działałości tej nazwać zdradą narodową. W związku z wyrokiem śmierci, jaki zapadł wskutek tajnego głosowania członków prezydium na b. członka SN Świeżewskiego — osk. Maciński oświadczył z całą stanowczością, że wynik tego głosowania był sfalszowany przez Marszewskiego.

Na zakończenie oskarżony powiedział: że najważniejszym problemem państwowym w Polsce powinno być — jego zdaniem — zagadnienie Ziemi Odzyskanych. Prosi o umożliwienie mu powrotu do pracy dla Polski, by mógł zatrzeć pamięć popełnionych błędów.

Oskarżony Dziubecki przynajmniej

że był członkiem nielegalnej organizacji, twierdzi jednak, iż nie brał udziału w pracy wywiadowczej. Czym były delegatury — komórki szpiegowskie, zorientował się dopiero w toku śledztwa. Uznaje swą winę, prosi jednak o wzięcie przy wymiarze kary okoliczności łagodzących.

Następnie zabrał głos osk. Ekert, który prosi sąd o łagodny wyrok, podkreślając swój nikły udział w pracach prezydium SN.

Oskarżony Chaberski prosi o wyznaczenie takiej kary, by mógł powrócić jeszcze do swej pracy zawodowej.

Oskarżony Podymniak oświadczył, że błędy, które popełnił, nie są wyrazem złej woli, lecz łatwowierności w stosunku do innych członków prezydium.

Osk. Hajdukiewicz poczuwa się do winy i prosi sąd o sprawiedliwy wyrok, z uwzględnieniem okoliczności łagodzących.

Na tym przewód sądowy został zamknięty, a ogłoszenie wyroku nastąpi w sobotę, 22 bm.

W 538-ą rocznicę zwycięstwa

Kopiec pod Grunwaldem

W dniu 15 lipca br. przypada 538-ma rocznica wiekopomnego zwycięstwa pod Grunwaldem. Uroczystości grunwaldzkie w województwie olsztyńskim odbędą się

w rb. w niedzielę 18 lipca.

W dniu tym przed południem odbędzie się w Olsztynie uroczyste przekazanie jednostkom wojskowym, stacjonującym na terenie województwa dwóch sztandarów, ufundowanych przez społeczeństwo, po południu zaś na historycznym polu grunwaldzkim nastąpi uroczysty, akt rozpoczęcia sypania kopca grunwaldzkiego.

15.000 ze 100.000 dzieci wróciło dotychczas z Niemiec

Według danych Polskiego Czerwonego Krzyża dotychczas repatriowano z Niemiec ponad 15 tysięcy dzieci polskich.

Na podstawie nadesłanych zgłoszeń rodzin i osób zainteresowanych trwają poszukiwania nadal należących w Niemczech około 40 tysięcy dzieci polskich.

Komisja do Badań Zbrodni Niemieckich obliczyła, że w Niemczech powinno przebywać jeszcze około 100 tysięcy dzieci i młodzieży, wywiezionych z Polski.

Protest P. C. K. i Tow. Przyjaciół Żołnierza

Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża otrzymuje z terenu szereg protestów, domagających się ingerencji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Protesty potępiają masowe egzekucje i mordy.

W związku z tym Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża wystrósował jak najenergiczniejszy protest przeciwko antyhumanitarnym metodom stosowanym na terenie

Grecji pod rządami Sofulisa. Przeciwko terrorowi w Grecji protestował również Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza w uchwalonej rezolucji w imieniu kilkuset tysięcy organizacji. W rezolucji tej T.P.Z. przesyła braterskie pozdrowienia walczącym o wolność i wyzwolenie spod jarzma faszystowskiego żołnierzom Grecji Ludowej.

Uchwały Rady Państwa

Wniosek o rozszerzenie Rady - Subwencje

Dnia 19 bm. Rada Państwa obradująca pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej jednomyślnie uchwaliła zwrócić się do Sejmu Ustawodawczego z wnioskiem o rozszerzenie Rady przez powołanie w jej skład posła Józefa Niecko, prezesa Polskiego Stronnictwa Ludowego

KRONIKA PARLAMENTARNA

Porządek dzienny Plenum Sejmu

W dniu 21 bm. na porządku obrad plenum Sejmu Ustawodawczego są sprawy następujące:

Pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw:

o ratyfikacji konwencji kulturalnej między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Węgierską, umowy o współpracy kulturalnej między Rzeczypospolitą Polską a Rumuńską Republiką Ludową oraz z protokółu, podpisanego w Londynie w sprawie zmiany układu o patentach niemieckich. Następnie Sejm przyjmie sprawozdania Komisji o rządowych projektach ustawy, o

Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni, o centralach spółdzielczo-państwowych, o przedsiębiorstwach państwowo-spółdzielczych, o częściowej zmianie prawa przemysłowego, o zmianie ustawy z dnia 19 lipca 1939 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku, o ustalaniu cen na niektóre artykuły w przemyśle prywatnym i spółdzielczym oraz o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Początek posiedzenia o godz. 11.

Obrady Komisji Spraw Zagranicznych

W dniu 19 bm. obradowała w Sejmie Komisja Spraw Zagranicznych, na której min. Grosz złożył szczegółowe sprawozdanie z przebiegu konferencji o wolności pracy w Genewie.

Naród polski podnosi swój głos protestu

Przeciw terrorowi w Grecji

Zarząd Główny istniejącego w Warszawie Tow. Przyjaciół Demokratycznej Grecji na swym ostatnim posiedzeniu uchwalił protest przeciwko fali terroru w Grecji, w którym m. in. głosi:

„Pamiętamy wszyscy jak podczas ostatniej wojny naród grecki zdołał zatrzymać inwazję wojsk Mussoliniego, a z okupantem hitlerowskim prowadził stawną i skuteczną walkę partyzancką, która stanowiła niezwykle cenny wkład do walki narodów przeciwko hitleryzmowi i przyczyniła się do odniesienia ostatecznego zwycięstwa.

Dziś jednak, w trzecią rocznicę wiekopomnego zwycięstwa wolnych narodów świata nad hitleryzmem i faszyzmem, odgłosy salw plutonów egzekucyjnych w Grecji wskazują jasno, że hitlerowskie bestialstwo odrodziło się pod rządami faszystów greckich, działających na rachunek imperialistów anglo-amerykańskich. W trzy lata po zwycięstwie nad hitleryzmem setki i tysiące patriotów greckich mordowanych jest bezlitośnie. Padają oni za to, że walczyli z okupantem hitlerowskim i jego agentami! Taka jest nagroda dla greckich bojowników ruchu oporu! Mszczyć się na nich dawni agenci hitlerowscy, a obecnie angielsko - amerykańscy za-

to, że przyczynili się do obalenia hitlerowskiej potęgi! Dziś ziemia grecka splywa krwią. W obozach koncentracyjnych jęczą i giną dziesiątki tysięcy patriotów, a wśród nich kobiety z dziećmi.

Tak jak bestialstwo hitleryzmu wstrząsnęło niegdyś sumieniem świata, tak i dzisiaj bestialstwa greckich faszystów muszą zjednoczyć i zmobilizować wszystkich ludzi, miłujących wolność i pokój.

Ze wszystkich zakątków świata płynie fala protestów przeciwko barbarzyństwu reżimu ateńskiego. Również i naród polski podnosi swój głos protestu wobec bestialstw, dokonywanych na szlachetnym narodzie greckim, naszym sojuszniku w walce z hitleryzmem.

Obywatele! Towarzystwo Przyjaciół Demokratycznej Grecji świadczy, że wyraża jednomyślnie uczucia całego narodu polskiego, podnosi jak najgłośniejszy protest przeciwko krwawej fali terroru, przeciwko masowemu mordom, dokonywanym na patriotach greckich, przeciwko obozom koncentracyjnym. Żądamy

zwolnienia wszystkich więźniów politycznych, żądamy przywrócenia wolności i niepodległości szlachetnemu narodowi greckiemu, który po latach walki z okupantem hitlerowskim ma prawo, jak i inne narody, do pokoju, demokracji i swobodnego rozwoju swego życia narodowego.

Zarząd Główny Tow. Przyjaciół Demokratycznej Grecji wzywa wszystkie organizacje społeczne i polityczne oraz poszczególnych przedstawicieli świata literatury, nauki i sztuki do przyłączenia się do akcji protestacyjnej. Nadsyłane na adres Towarzystwa protesty będą przekazane sekretarzowi generalnemu ONZ

Wiosna w Pradze

TAK jak w swoim czasie Niemcy nazywali Paderewskiego „niepokonanym królem polskiej propagandy“, jedno z pism szwajcarskich słusznie nazwało Czeską Filharmonię „znakomitą ambasadorką“. Wyjeżdża, gości u siebie, zawsze pełna inicjatywy i zawsze reprezentuje najwyższy poziom sztuki.

Z jej to właśnie przyczyny odbywają się obecnie w Pradze w okresie czasu od 15 maja do 6-go czerwca uroczystości muzyczne pod nazwą „Pražské Jaro“ (Wiosna w Pradze). Uroczystości te rozdzielają festival muzyczny, Międzynarodowy konkurs fortepianowy Smetany (19-29 maja) oraz Międzynarodowy zjazd kompozytorów i krytyków muzycznych (20-29 maja).

Festival, będący główną i zasadniczą częścią uroczystości, nie wyjątkowo, nie przybyła orkiestra Hallé z dyrygentem Barbirolliego ani „The English Singers“. Niemniej wśród dyrygentów figurują nazwiska R. Kubelika, K. Anczerla, V. Smetany, L. Reitera a z zagranicą — Zdzisława Górzynskiego, M. Horvata, S. Popowa i E. Kleibera. Z solistów występują: pianistki Stanisław Szpinalski, Pancho Wladigerow, Istvan Antal, Ivo Ma-

czek, Emile Baume, Marguerite Long, śpiewaczka Ewa Bandrowska-Turska, skrzypek Pal Lukacs oraz wiolonczeliści B. Heran i Ant. Janigro.

Poza Czeską Filharmonią i orkiestrą Czechosłowackiego Radio oraz kilkoma chórami, wystąpią zespoły: kwartet słowiański, kwartet bułgarski, kwartet Calvet z Paryża, kwartet amsterdamski, kwartet Ondricka, praski kwintet instrumentalny dętych, kwartet czeski i czeski nonet.

Niemalą atrakcją stanowić będzie w dniu 21 b. m. koncert muzyki ćwierćtonowej, na którym wykonane zostaną utwory Sztieplka, Reinera, Haby i Pauera.

W dziedzinie scenicznej wykonane będą dzieła następujące: opery „Dalibor“ i „Sprzedana Narzeczonka“ Smetany, „Jenufa“, „Notatki z domu umarłych“, „Katia Kabanowa“, „Sprawa Makropulos“ i „Wycieczki pana Brouczka“ — Janáčka, „Latarnia“ Novaka, „Kupiec benacki“ Foerstera, „Królestwo Honzy“ Ostroży, „Weronika“ R. Kubelika, „Maskarada“ Prokofiewa, „Chowańszczyzna“ Mussorgskiego, „Ostatni hetman“ Krejczewskiego, balety Prokofiewa Strawińskiego, Maklakiewicza, Janáčka i Gotowaca.

Jeśli idzie o muzykę czeską, spe-

cialnie uwzględniony został L. Janacek (1854-1928), którego 20 rocznicę śmierci obchodzi w tym roku Brno, gdzie studiował i stale pracował. Poza zespołem „Narodního Divadla“ i „Wielkiej Opery“ udział w festiwalu bierze również zespół Opery z Brna. Festival otworzyło i zamknięcie wykonanie pod dyr. R. Kubelika oratorium Antonína Dwořaka „Święta Ludmiła“, napisane w r. 1886, które odnosiło swego czasu wielkie triumfy w Anglii.

Polska na festiwalu reprezentowana jest dość licznie. W programach figurują bowiem nazwiska twórców tej miary, co Chopin oraz z współczesnych Kassern, Ekier, Szeligowski, Bacewiczówna („Uwertura“), Panufnik („Kołysanka“), Cz. Marek (Symfonia), Palester (None), Szabelski (Tocatta) oraz wymieniony już Maklakiewicz.

Jeśli chodzi o konkurs fortepianowy, godzi się nadmienić, że na liście członków jury figuruje Raoul Koczalski.

II Międzynarodowy zjazd kompozytorów i krytyków muzycznych organizowany jest przez Syndykat kompozytorów czeskich i zastanawiać się będzie nad rozwojem muzyki, nad narodowością jej tradycjami, nad jej społeczną funkcją, metodyką krytyki muzycznej, problematami szkolenia krytyków muzycznych oraz nad wyzyskaniem roli muzyki w szerzeniu porozumienia i pokoju pomiędzy narodami.

M. B.

Kryzys przemysłowy we Włoszech

(Od naszego korespondenta)

Oficjalna prasa, radio, krótkometrażówki odurzają tu obecnie publiczność nektarem pomp tylnych ceremonii, posiedzeń, pochodów, zjazdów, przemówień przemilczając uporczywie fakt ustawnego wzrostu bezrobocia i stale rosnącą tendencję likwidowania się mniejszych przedsiębiorstw przemysłowych.

W samym Mediolanie 200 tysięcy robotników pracuje obecnie tylko 16 — 24 godzin tygodniowo, a liczba zupełnie bezrobotnych przekracza 130 tysięcy. Należy jeszcze wziąć pod uwagę, że i inne ka'egorie, związane bezpośrednio z produkcją lub jej zbytem odczuwają kryzys nie mniej ciężko, przy czym w innych miastach i prowincjach Włoch sytuacja jest chyba jeszcze trudniejsza niż w skrzytym Mediolanie. Rzeczywiście spotyka się tu obecnie na każdym kroku bezrobotnych, a niepewność jutra straszy ciągle każdą rodzinę robotniczą.

Pogorszenie się sytuacji gospodarczej Włoch godzi wyraźnie w średni i drobny przemysł oraz w średnie i drobne kupiectwo. W roku 1947 ilość bankructw przemysłowo-handlowych była o 45 proc. wyższa niż w r. 1946; w tymże roku 1947 suma protestów wekslowych osiągnęła sumę 2 miliardów lirów.

ZMNIEMSZONA KONSUMPCJA

Przedstawiciele Confindustria (Związek Przemysłowców Włoskich) i podległy im rząd zwalają oczywiście odpowiedzialność za taki stan rzeczy na robotników: koszty produkcji są za drogie — mówią fabrykanci, a sam de Gasperi w swych apokaliptycznych mowach przedwyborczych zarzucał robotnikom, że podobno za dobrze się im powodzi...

Nie trudno zdemaskować tę obłudę i fałszowanie rzeczywistości. Statystyki i fakty mówią, że obecny kryzys przemysłowy we Włoszech ma jako zasadniczą przyczynę zwężenie się rynku wewnętrznego. Rzeczywiście wolumen kontraktów sprzedaży zmniejszył się w ostatnich miesiącach o 25, 40 a nawet 65 proc. zależnie od sektorów. Cyfry te świadczą wyraźnie, że chłonność rynku włoskiego znacznie się obniżyła, przy czym zjawisko to dotyczy nie tylko artykułów pierwszej potrzeby, jak żywność i odzież, ale też dóbr produkcyjnych. Znany np. jest tu fakt, że chłopcy nie kupują tak bardzo im potrzebnych nawozów sztucznych, choć ceny ich są stosunkowo niskie. Bo blokowanie; jest to bezpośrednio następstwem braku kapitałów u warstw średnich dotkniętych obecnym kryzysem.

RZĄDY FINANSJERY

Ta pauperyzacja szerokich mas ludności włoskiej odbywa się na skutek świadomych machinacji wysockiej finansjery, bardzo często sekwidowanej przez plutokratyczny rząd de Gasperiego. Regulatorem tego procesu była dość cynicznie i bezwzględnie manipulowana inflacja. Ocenia się tu, że przynajmniej 500 miliardów lirów przeszło tą drogą z kieszeni klas niezamożnych do rąk spekulujących kapitalistów.

Drugą wypróbowaną metodą żyłowania warstw średnich i robotniczych jest manewrowanie giełdy, praktykowane po dziś dzień przez finansjery włoską bez skrupułów. Technika jest wcale prosta: przez pewien okres akcje wszystkich państw wartościowych spadają, nikt nie rozumie dlaczego. Fiat i Montecatini pracują na całą parę, a akcje ich spadają. Drobni ciułacze wpadają w strach i wyzbywają się swych pojedynczych z trudem na kupionych akcjach — agenci spekulantów (bardzo często banków) skupują wszystko. Po jakimś czasie bez widocznej przyczyny akcje idą w górę... biedni ciułacze nabywają znowu kilka sztuk, by nieoglednie powtórzyć całą parabolę wiecznej spekulacji.

Oczywiście w wyniku tych manipulacji giełdowych oszczędności robotników, urzędników, drobnych kupców i rzemieślników, lądują w końcu w bruchach rekinów giełdowo-bankowych. Chadecki rząd — nic na to. Ostatnio nawet zniósł opodatkowanie transakcji giełdowych; niedawno zresztą dwa jego ministrowie (Vannoni i Campilli) sami byli wmięszani w te niecne

machinacje, tylko że kilka milionów poszło wtedy na „Il Popolo“, organ tejże Chadeccji i skandal jakoż zatuszowano...

Pozostawiając jednak skandale na boku, a trzymając się oficjalnych danych, można stwierdzić, że wyżej opisanym systemem finansjery włoska w jednym tylko roku 1947 wyszantażowała od klas niezamożnych aż 800(!) miliardów lirów, w roku bież. szantaż ten, zda je się, odbył się na szerszą miarę, ale brak dotąd danych liczbowych.

Należy przy tym stwierdzić, że sumy, które przeszły z kieszeni szelach mas w posiadanie kapitalistów, nie zostały wcale zainwestowane w odbudowę ekonomiki włoskiej, ale w większej części wyszumglowano je za granicę i ulokowano w obcych bankach. Niedawno skandal Cippico uchylił tylko rąbka przestępczości finansowej włoskich kapitalistów i ich zupełną obojętność na losy kraju. Wiarygodne obliczenia świadczą, że w

okresie powojennym 300 miliardów lirów zdeponowano nielegalnie w bankach USA i Ameryki Południowej, 120 miliardów w Szwajcarii.

Rząd, którego ministrowie są agentami lub doradcami przepoleżnych trustów przemysłowych (Pirelli, Montecatini), uwziął się także, żeby obciążyć właśnie najszersze, zubożałe masy niesprawiedliwym systemem podatkowym. Jest ten rząd bardzo skrupulatny w ściąganiu podatku majątkowego, obowiązuje nawet najuboższe kategorie robotników i urzędników, a okazał się wcale wspaniałomyślny dla bogaczy i spekulantów, odznaczając im uchwalony przez konstytuante nadzwyczajny podatek, by skasować go całkowicie w nowym parlamencie... Tę samą wspaniałomyślność zmanifestował rząd plutokratyczny przy przeszacowaniu wartości fabryki i ich wyposażenia technicznego oraz wielkich posiadłości ziemskich. Po takim „oszacowaniu“ wielkie trusty płacą zgoła śmieszne podatki, a rząd szuka dochodów coraz częściej w podatkach bezpośrednich, nakładanych na artykuły pierwszej potrzeby, co znowu obciąża przeważnie ludność pracującą.

A. KAMIENNY

Florencja, w maju.

Powojenne prace inwestycyjne w ZSRR

(iw) Olbrzymia skala prac inwestycyjnych w ZSRR określona została przez powojenny plan 5-letni na lata 1946 — 1950. W planie tym globalny zakres scentralizowanych prac inwestycyjnych określono na sumę 250,3 miliarda rubli, t. zn. średnio po 50 miliardów rubli rocznie. ZSRR w okresie bieżącego 5-letnia inwestuje w gospodarke rocznie o 35 proc. więcej niż w przedwojennym roku 1940. W ciągu powojennego 5-letnia w ZSRR ma być zbudowanych, odbudowanych i uruchomionych 5900 przedsiębiorstw państwowych. W ten sposób, dziennie uruchamia się nie mniej niż trzy nowe lub odbudowane przedsiębiorstwa.

Przed wszystkim odbudowuje się i rozwija ciężki przemysł oraz kolejnictwo, — podstawowe elementy w odbudowie całej gospodarki. Obok tego plan prac inwestycyjnych przewiduje szybki i powszechny rozwój budownictwa w dziedzinach zapewniających podniesienie materialnego i kulturalnego poziomu życia ludności, zwłaszcza zwiększenie budownictwa mieszkaniowego, w którym inwestycje wyniosą w ciągu 5 lat — 42, mld. rubli, czyli 14,5 proc. całości inwestycji.

Państwowy fundusz mieszkaniowy powiększy się w ciągu 5 lat o 72,4 miliona m. kwadr., t. zn. półtora raza więcej niż wybudowano w ciągu dwu pierwszych (przedwojennych) planów pięcioletnich. Prócz tego przewidziane jest w planie budownictwo prywatnych domów z funduszy ludności a przy państwowym pomocy kredytowej, co da do datkowie jeszcze 12 miln. m. kwadr. powierzchni mieszkalnej.

W pierwszych dwóch latach powojennego planu 5-letniego osiągnięto poważne wyniki w realizacji tego olbrzymiego programu inwestycyjnego. W latach 1946 — 1947 rozmiary prac inwestycyjnych wzrosły o 29 proc., w tym w przemyśle węglowym o 31 proc., w przemyśle lekkim i spożywczym przeszło 2-krotnie, w transporcie — o 35 proc. W tym samym czasie uruchomiono już 1.900 nowych i odbudowanych przedsiębiorstw. W 1947 roku państwowe przedsiębiorstwa, instytucje i samorzady, wybudowały i odbudowały 9 milionów m. kwadr. powierzchni mieszkalnej. Poza tym ludność indywidualnie, ze swych oszczędności i przy pomocy kredytowej państwa zbudowała w miastach i osiedlach robotniczych domy o ogólnej powierzchni mieszkalnej 4 milionów m. kwadr.

Trwają prace nad odbudową 17 wielkich zakładów metalurgicznych na południu; większość z nich produkuje już (surówkę — stal — walcówkę). Odbudowuje się 7 fabryk rur. Trwa budowa i rozwój metalurgicznych baz na Wschodzie (zakłady metalurgiczne w Gruzji, walcownia rur w Azerbajdżanie); odbywają się badania złóż magnezytu w okolicach Kurska.

W zakresie czarnej metalurgii uruchomiono w 1946 roku 6 pieców hutniczych, 13 pieców martenowskich, 9 walcowni i potężny blooming. W pierwszym półroczu 1947 r. uruchomiono trzy piece hutnicze i 4 piece martenowskie. Produkują już także wielkie zakłady metalurgiczne, jak „Zaporozstal“, „Azowstal“, Nikopolska fabryka rur, zakłady im Karola Liebknechta.

W przemyśle węglowym w 1946 r. odbudowano i wybudowano 36 wielkich szybów. W 1947 r. w Zagłębiu Donieckim liczone 174 odbudowanych wielkich szybów, z których 40 osiągnęło przedwojenny poziom wydobywania.

W latach 1947 — 1948 rozwinęło się budownictwo kolejowe, zwłaszcza w Zagłębiu Donieckim i na Uralu.

Wielkie sukcesy osiągnięte w dziedzinie uruchamiania elektrowni, zwłaszcza w południowym okręgu węglowo-metalurgicznym, gdzie odbudowa zakładów energetycznych — stosownie do planu pięcioletniego — wyprzedza odbudowę innych gałęzi wytwórczości. W ubiegłym roku rozpoczęto produkcję prądu w jednej z największych w Europie elektrowni wodnych (na Dnieprze), gdzie funkcjonują obecnie trzy potężne agregaty. Odbudowano również elektrownię Kurachowską i Zujewską.

W przemyśle budowy maszyn wymienić należy odbudowę takich koiosów, jak Stalingradzkie i Charkowskie zakłady budowy traktorów, Rostowska fabryka maszyn rolniczych (Rostsielmasz), Nowo-Kramatorską fabrykę budowy ciężkich maszyn i szereg innych.

Odbudowano i wybudowano wiele cukrowni, olejarni, oraz innych zakładów przemysłu lekkiego i spożywczego. Jedynie w pierwszym półroczu 1947 r. uruchomiono 154 tysiące wrzecion w fabrykach przędzalnicy.

Należy przy tym zaznaczyć, że w ZSRR odbudowa starych obiektów odbywa się przy uwzględnieniu nowych zdobyczy techniki i faktycznie jest rekonstrukcją.

Rozmiar prac inwestycyjnych, wykonanych w I kwartale br. w całości gospodarki narodowej jest wyższy o 19 proc. niż w I kwartale r. 1947, w tym: w przemyśle węglowym o 21 proc., w całej metalurgii o 16 proc., w budownictwie mieszkaniowym — o 40 proc.

Opony w imporcie

W ramach uzyskanej od Ministerstwa Przemysłu i Handlu promesy firmy eksportowo-importowe sektora prywatnego sprowadzą partię opon samochodowych za sumę 12 mln. zł. Transakcja ta pozwoli na przyspieszenie, całkowitego zaopatrzenia rynku krajowego w artykuł, którego brak dawał się do niedawna wydatnie odczuwać.

ZA GRANICĄ, PISZA

dlaczego USA uznały państwo Izrael? — Wokół kongresu Partii Pracy.

„Humanite“

zastanawiając się nad pośpiechem, z jakim rząd amerykański uznał państwo żydowskie, podkreśla, że Stany Zjednoczone pragnęły z jednej strony „zdystansować“ Związek Radziecki, z drugiej — wzmocnić swoje wpływy w Palestynie.

Dziennik w związku z tym pisze:

„Rząd Stanów Zjednoczonych, uznając państwo żydowskie, pragnął naprawić zatrzważające skutki, wywołane poruczeniem planu podziału Palestyny. Zwykły fakt uchwalenia przez ONZ planu podziału zawiera sam w sobie uznanie nowego państwa. Późniejsze uznanie jest zwykłą formalnością. Waszyngton nadał jednak tej formalności charakter sensacyjny, co zdradza zakusy imperialistyczne USA w Palestynie. Tylko postępowo polityka oraz ostateczne porozumienie między Arabami i Żydami mogą zapewnić pełną niepodległość nowemu państwu. W swej walce przeciwko napastnikom, pozbawionym skrupułów, nowe państwo żydowskie zasłużyło sobie na szacunek i podziw wszystkich wolnych ludzi.

Niezależnie od pobudek Waszyngtonu, uznanie państwa żydowskiego przez Amerykę i Związek Radziecki oraz zgodne tym razem stanowisko obu mocarstw w ONZ wskazuje na możliwość ich porozumienia na Środkowym Wschodzie. Porozumienie to miałoby szczególne znaczenie wobec perspektywy ogólnego odprężenia w stosunkach między Stanami Zjednoczonymi i ZSRR.

Dzienniki francuskie bez różnicy orientacji politycznej domagają się stanowczych kroków ONZ w stosunku do napastniczych państw arabskich, którymi kieruje imperializm angielski.

„Aurore“

domaga się natychmiastowej akcji wielkich mocarstw, pisząc:

„Wystarczy, aby wielkie mocarstwa — Stany Zjednoczone, Anglia, ZSRR, do których przyłączyłyby się i Francja, dały jasno do zrozumienia Arabom, że nie wolno im kwestionować podziału Palestyny, za-

decydowanego przez ONZ. Do takiego gestu brak jednak dobrej woli Wielkiej Brytanii. Jest ona niewątpliwie u źródeł konfliktu“

„Populaire“

pisze: „Czy nie można przynajmniej dążyć do Anglii poszanowania paktu anglo-transjordańskiego, w myśl którego król Abdullah nie może prowadzić wojny poza granicami kraju?“

„Daily Express“

ocenia w krytyczny sposób oświadczenia kierowników Labour Party, złożone na dorocznym kongresie w Scarborough i pisze:

„Według słów Morrisona — w razie ewentualnego zwycięstwa Labourzystów w następnych wyborach skierują oni działalność przyszłego parlamentu raczej na pracę z nacjonalizowanych już gałęzi przemysłu, niż na sprawę upaństwowienia nowych działów gospodarki brytyjskiej. Stwierdzenie to delegaci przyjęli jako dowód, że Morrison pragnąłby zwolnić tempo socjalizacji.

Obecny rząd będzie ubiegał się o zwycięstwo w następnych wyborach na podstawie umiarkowanego programu reform społecznych, a nie w oparciu o dalszą nacjonalizację“.

„Daily Mail“

pisze: „Morrison jest widocznie zdania, że dla przyciągnięcia głosów klas średnich socjaliści powinni wyrzucić swoich najistotniejszych projektów. Delegaci siedzieli na sali z ponurym wyrazem twarzy, gdy Morrison wyrzekł się górnych i chmurnych celów, ogłoszonych w programie Labour Party“.

„Daily Worker“

zaznacza: „Wszystko wskazuje na przystąpienie przez prawe skrzydło partii do ofensywy oraz podjęcie przez ten front prawego skrzydła, siłownie zmontowany przez kierownictwo partyjne, może być z'amanipulowana, jeśli lewica labourystowska wykaże dostateczny nacisk i energię“.

TABELA WYGRANYCH 53 LOTERII

1-szy dzień ciągnięcia 1 ej klasy

Wygrana 200.000 padła na numer 71674 w Gdyni.	64954 65588 66154 66398 66878 66807
Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr: 19203 31974 36542 56296 67069 73700 84491.	67138 67673 68682 69469 69867 70002
Wygrane po 50.000 zł padły na Nr Nr: 13410 16148 24253 56270 59264 65545 70661.	70044 70729 70754 71062 71483 74216
Wygrane po 26.000 zł padły na Nr Nr: 1750 7814 7954 10291 15704 15905 19438 20487 35697 42130 46663 51764 56612 58084 58447 71313 72198 75466 81093 81834 84731 89192.	71843 72061 72259 72523 73122 74216
Wygrane po 10.000 zł padły na Nr Nr: 4738 4943 5665 8713 12785 13524 13571 13861 14960 18622 18639 21464 22506 24323 26812 29492 30785 34372 35403 37192 38392 38790 39491 42239 48242 49113 51585 51776 53493 56233 56598 57897 59515 63506 65159 65583 67059 67545 72360 73154 74248 76209 78030 78276 81935 85927.	74318 74962 75271 75485 75819 77878
Wygrane po 4.000 zł padły na Nr Nr: 879 954 959 1022 1922 2230 2381 2421 3135 3145 3219 3356 3911 4169 4184 6505 7391 7708 8073 8409 8543 8820 9882 10636 10758 11162 11653 11660 12244 12494 12707 12914 13269 13399 13467 13543 13754 14021 15837 17014 17294 17704 18412 19298 19483 19781 19993 20564 20749 21361 21497 21966 22205 22633 22792 22964 23879 24042 25645 25722 25998 26100 26381 27048 27306 27313 27548 27564 27659 27969 29357 30051 30234 30450 30616 31161 32713 33727 35233 35478 35544 35964 36590 36716 36839 37165 37239 37440 37492 37660 37972 38243 38293 38343 39033 39116 39776 40604 41098 42411 42549 43385 43701 43715 43778 43839 43939 44198 44414 44634 46010 47388 47727 49061 48302 48386 48526 49017 49105 50164 50394 50425 50767 51251 51354 51540 51545 51680 51712 51755 51785 52161 52788 53438 53596 53914 55688 56127 56178 56822 57245 57327 57448 57675 57942 58878 60053 60470 60956 61276 62039 62500 63049	75757 76745 76799 77598 77614 77878
	79577 80337 80455 80725 81018 81284
	81945 82351 82661 82687 82708 84522
	82895 83484 83648 83757 83960 88153
	84946 85358 85955 86463 87960 88153
	89213 89283 89533.
	Wygrane po 1.000 zł padły na Nr Nr: 68 92 107 54 91 247 396 542 789 967 1020 1086 88 110 255 598 682 724 2009 49 232 233 261 266 269 293 414 671 728 764 786 831 833 854 995 3047 227 252 349 413 455 524 454 639 668 733 840 869 950 4249 602 663 716 781 791 993 997 5183 388 528 540 553 555 579 789 977 6210 709 25 7084 209 303 26 402 83 533 604 47 720 75 79 833 82 8100 25 222 363 75 411 49 524 700 07 20 73 9009 117 325 477 99 567 645 838.
	10092 96 222 490 561 11077 128 208 76 354 418 66 618 784 803 979 76 904 12204 08 325 42 8 87 657 66 13068 80 128 240 334 476 562 87 641 725 894 14035 89 96 172 239 325 33 70 79 424 547 93 663 77 855 928 44 51 3 15006 68 85 224 44 325 606 770 16094 96 129 233 288 544 768 822 17021 174 293 6 326 74 469 533 786 808 26 35 924 18089 143 562 617 754 838 71 913 19041 68 74 118 144 99 271 369 87 453 502 64 657 80 88 721 89.
	20105 58 236 55 630 787 889 21024 101 241 399 581 720 885 955 22090 104 14 24 281 304 43 426 38 559 668 95 527 94 966 973 23013 35 120 282 391 527 87 635 900 24000 012 44 177 212 20 42 83 93 545 69 756 945 25083 123 276 356 82 98 464 675 97 870 924 57 98 653 59 79 156 214 372 90 480 578 98 166 68 77 709 850 76 88 980 27030 49 166 202 430 614 41 93 711 91 92 948 28036 97 104 32 47 53 67 322 37 535 68 841 947 29025 28 32 44 46 89 268 305 426 40 55 598 665 85 90 725 91.

Dalszy ciąg wygranych po 1.000 zł podany będzie jutro.

Produkujemy gazę młyńską

Produkcja gazy młyńskiej w Polsce znajduje się wciąż jeszcze w powijakach. Przyczyną tego jest brak fachowców dla tej gałęzi przemysłu, jak również surowca i odpowiednio urządzonych kłopotów z surowcem

W Pruszkowie koło Łasku, w woj. łódzkim, istnieje jedyna w Polsce fabryczka produkująca tą cenną tkaninę. Pozostaje ona pod fachowym kierownictwem ob. Junga, który niemal całe życie poświęcił dla zdobycia tajemnic produkcji gazy młyńskiej. Fabryka w Pruszkowie posiada obecnie 9 czynnych krosien, przy czym planuje się uruchomienie 5 dalszych krosien. Wpływie to niewątpliwie na wzrost produkcji, jak i na obniżkę ceny gazy. Przy uruchomieniu 14 krosien produkcja w roku 1949 wyniesie ma 9.000 m² gazy młyńskiej.

KŁOPOTY Z SUROWCEM
Głównymi dostawcami surowca były przed wojną Chiny i Japonia, skąd sprowadzany był on w postaci nitkowanych kokonów do Szwajcarii i tam przerabiany w przedziałach. Surowiec pochodził ze zbiorów od dziko żyjących jedwabników, dających najwyższy gatunek przędzy naturalnego jedwabiu. Dziś wobec rozgrywania się wydarzeń polityczno-militarnych na Dalekim Wschodzie, surowiec naturalnego jedwabiu sprowadzany jest z Włoch do Szwajcarii, skąd po odpowiedniej przeróbce importujemy go do Polski dla produkcji gazy. Gdyby ten sam surowiec sprowadzono bezpośrednio dla rodzimej produkcji cena jego obniżyłaby się o 15 proc. Uzależnione to jest jednak od wielu przyczyn.

W Milanówku pod Warszawą przerabiamy surowiec ze zbiorów jedwabników hodowanych w kraju. Nitka jedwabna z krajowej przędzy nie nadaje się na produkcję gazy młyńskiej. Jest sucha, łamliwa i nierówno snuta, podczas gdy nitka szwajcarska jest elastyczna i precyzyjnie wykonana. Precyzyjnie w wykonaniu towarzyszą dokładność, cierpliwość i drobiazgowość. Te cechy charakteru, właściwe Szwajcarom, pozwoliły im zająć dominujące miejsce w świecie w produkcji zegarków. I jeśli ojczyzna przemysłu zegarmistrzowskiego jest Szwajcarią, to palma pierwszeństwa w produkcji gazy młyńskiej im się należy.

Surowiec do produkcji gazy młyńskiej sprowadzamy z Włoch przez Szwajcarię. W chwili obecnej rozporządzamy 3.500 kg tego surowca — co da około 65.000 m² gazy młyńskiej netto, nie wliczając 10 proc. odpadków. Zapasy posiadane surowca jedwabiu przy czynnych 14 krosnach wystarczą na okres prawie trzyletniej produkcji gazy. Należy dodać, że z jednego kg przędzy jedwabnej otrzymuje się 20 m² tkaniny.

Jakość gazy młyńskiej i jej wytrzymałość zależy nie tylko od pochodzenia surowca ale i od warunków klimatycznych i atmosferycznych, w jakich jest tkana, od sposobu snucia nitki i od stosowanych środków chemicznych przy wykończaniu tkaniny, co jest tajemnicą zawodową. Te warunki towarzyszą produkcji gazy szwajcarskiej, która uchodzi za najlepszą.

Produkcja krajowa gazy młyńskiej nie zaspakaja potrzeb rynku wewnętrznego, toteż zmuszeni je-

steśmy sprowadzać gazę ze Szwajcarii i Francji. Import gazy z zagranicy wyniósł w ub. r. legalnie i z przemytu ponad 100.000 m². Cena gazy szwajcarskiej jest wyższa o 35 proc. od francuskiej.

Użyteczność gazy młyńskiej i jej wytrzymałość określa się przeciętnie na 2 lata. Znane są jednak sporadyczne wypadki, że użytkowano ją dłużej, bo nawet do lat 10.

ZWIĘKSZYĆ PRODUKCJĘ

Przed wojną rynek nasz wchłaniał 180.000 m² gazy młyńskiej rocznie. Obecnie przemysł młyński, przy 2.000 młynów i wiatraków, będących w ruchu, potrzebuje rocznie 120.000 m² gazy. Import i krajowa produkcja tego cennego artykułu pozwoliły na całkowite zaspoko-

kojenie naszego rynku na okres przynajmniej 6 miesięcy. Możliwości rodzimej produkcji są minimalne, dlatego musimy uciec się do importu. Ażeby zaspokoić nasze potrzeby produkcją krajową, musieliśmy zbudować dużą fabrykę i uruchomić w niej 300 krosien czynnych na jedną zmianę.

W Łasku pod Łodzią powstać ma duży ośrodek fabrykacji gazy młyńskiej. Miasto dało już teren pod budowę fabryki. Zrealizowanie tych zamierzeń pozwoliłoby na całkowite zaspokojenie potrzeb rynku krajowego gazą rodzimęj produkcji oraz na jej eksport. W czasie swego pobytu w Polsce Czesi interesowali się naszą gazą i naszymi możliwościami produkcyjnymi. Orzekli oni, że gazą polską nie wiele różni się jakością i wytrzymałością od gazy szwajcarskiej i że są pierwszymi oferentami na odbiór tego produktu.

(H. K.)

Kredyty dla rolników

i na zagospodarowanie obiektów rolnych

W drugim kwartale r. b. rolnicy Ziemi Odzyskanych otrzymali średnioterminowy kredyt inwestycyjny w wysokości 175 mln. zł w następujących województwach: białostockim, olsztyńskim, śląskim i szczecińskim.

Kredyt powyższy jest przeznaczony dla rolników, właścicieli indywidualnych gospodarstw rolnych na zakup inwentarza.

Rolnicy ubiegający się o kredyt powinni złożyć w najbliższych instytucjach kredytowych odpowiednie wnioski poświadczone przez władze gminne.

Poza tym w ramach planu inwe-

stycyjnego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych na drugi kwartał 1948 r., Państwowy Bank Rolny uruchomił średnioterminowy kredyt inwestycyjny w wysokości 66,5 mln. zł, przeznaczony na zagospodarowanie obiektów rolnych państwowych instytucji publicznych.

Powyższa suma kredytowa jest przeznaczona: na zakup koni roboczych, inwentarza martwego i środków transportowych, na remonty urządzeń i instalacji gospodarczych, na podniesienie produkcji roślinnej i zwierzęcej, na meliorację i na traktory.

Udział Polski

w obradach Międzynarodowego Związku Spółdzielczego

W czasie od 22 do 29 maja r.b. odbędą się w Rzymie obrady Centralnego Komitetu Egzekutywy oraz Komitetu Pomocniczego Międzynarodowego Związku Spółdzielczego. Komitet rozpatrzy szereg zasadniczych zagadnień, dotyczących światowego ruchu spółdzielczego oraz zajmie się przygotowaniem do XVII Międzynarodowego Kongresu Spółdzielczego, który odbędzie się we wrześniu w Pradze. Spółdziel-

czego polską reprezentować będą: Prezes Centrali Rolniczej Pszczółkowski, Prezes Centrali Spółdzielczej Spożywców Żerkowski, Prezes Banku Gospodarstwa Spółdzielczego Kuszewski oraz Dyrektorzy Jaśki i Janota.

W drodze powrotnej z Rzymu delegacja polska złoży wizytę spółdzielcom czechosłowackim oraz zwiedzi wystawę rolniczą w Pradze.

Obrady spółdzielczości spożywców

przed reorganizacją

W dniu 19 bm. rozpoczęła się dwudniowa ogólnopolska konferencja rozbudowanych gospodarzo spółdzielni spożywców, wchodzących w skład nowopowstałej Centrali Spółdzielni Spożywców. Na konferencję przybyli przedstawiciele 179-ciu spółdzielni spożywców.

Po reorganizacji, Centrala Spółdzielni Spożywców obejmuje obecnie 1.462 spółdzielnie miejskie, w tym 600 zamkniętych i 226 wojskowych. Wszystkie spółdzielnie spożywców prowadzą razem ok. 7.500 sklepów, w tym 6.300 spożywczych i 620 włościańskich, zatrudniając 46 tysięcy pracowników. Spółdzielnie miejskie liczą półtora miliona członków. Najlepiej rozbudowana

jest spółdzielczość spożywców na Śląsku, w poznańskim i pomorskim.

Obrady zagał wicemarszałek Szwalbe przypominając znamienne słowa deklaracji pierwszego zjazdu Związku Robotniczych Spółdzielni Spożywców w 1919 roku, stwierdzając, że „spółdzielczość proletariacka jest wyrazem walki klasowej proletariatu w dziedzinie gospodarczej i nie ma nic wspólnego z noszącymi miano spółdzielczych organizacjami drobnomieszczańskimi. Robotnicze organizacje spółdzielcze, tworząc tylko część ogólnoproletariackiego ruchu wyzwoleńczego, winny współdziałać z ogólną walką klasy robotniczej”.

W pierwszym dniu obrad, po przemówieniu wicemarszałka Szwalbeo wygłoszone zostały referaty: prezesa Żerkowskiego, dyr. Bryma, dyr. Pawłowskiego, prezesa Niemca i dyr. Przybylińskiego, po czym rozpoczęła się dyskusja.

W referatach stwierdzono potrzebę powiększenia sieci handlowej i dalszej specjalizacji, szczególnie bowiem mało jest spółdzielczych sklepów masarskich, owocowo-warzywnych, nabiałowych i rybnych.

Centrala Spółdzielni Spożywców celem przyspieszenia i potaniaenia obrotu towarowego usuwą pośrednictwo okregowych oddziałów spożywczych dawnego „Społem”, znosząc 14 placówek wojewódzkich.

Odpowiedzi Redakcji

Gm. Spółdz. Sam. Chł. — poczta Dziedzice. Książkę pt. „Ustawa o obowiązkach społecznego oszczędzania” można nabyć w tamtejszych większych miastach jak Oświęcim, Pielsko lub Cieszyn, w Księgarni Naukowo - Technicznej. Sądziemy, że nakład nie został jeszcze wyczerpany.

Notowania cen giełdy zbożowo-towarowej

(w złotych za 100 kilogramów)

TOWAR	Poznań 14.V	Warszawa 19.V	Katowice 14.V	Lublin 14.V
Pszenica	3 600	3.600-3.700	3.600	3.600
Żyto	2.400	2.400-2.500	2.400	2.400
Jęczmień pastewny	2 400	—	—	—
Jęczmień przemysłowy	2.400-2.500	2.400-2.500	2.400	2.400
Jęczmień browarniany	—	—	—	—
Owies	2.400	2.400-2.500	2.400	2.400
Mieszanka pastewna	—	—	—	—
Gryka	3.700-4.000	5.400-5.500	—	4.000
Proso grube	4.500-4.700	—	—	3.400-3.600
Kukurudza	—	—	2.700-3.000	2.700
Mąka pszenna 80%	—	—	—	—
Mąka pszenna 70%	6.150	6.300	6.100	6.500
Mąka żytnia 90%	—	—	—	—
Mąka żytnia 80%	3.150	3.550	3.600	3.650
Mąka ziemniaczana	8.200	8.500-8.700	8.500-8.900	—
Otręby pszenne 80%	—	2.300-2.400	2.100-2.300	2.000
Otręby żytnie 90%	—	1.700-1.900	1.700-1.800	1.500
Otręby jęczmienne	—	1.700-1.900	1.700-1.800	1.200
Otręby owsiane	—	—	—	—
Plaki owsiane	—	6.500	—	—
Otręby kukurudziane	—	—	1.900-2.100	1.200
Kasza jęczmienna 65%	4 200	4.600-4.800	4.400-4.600	4.400
Kasza jałana	—	7.200-7.400	6.700-6.900	6.500-6.700
Kasza gryczana	—	11.000-12.000	—	11.000-11.500
Peczak	—	—	—	4.000
Groch polny	5.000-5.400	—	—	5.000-5.300
Groch Viktoria	5.900-6.300	—	—	6.000-6.400
Groch „Folger”	—	—	—	—
Groch pastewny	—	—	—	—
Fasola biała jad.	5.200-5.600	—	—	5.200-5.400
Fasola kolorowa	4.200-4.700	—	—	4.300-4.500
Fasola „Jasiek”	—	—	—	—
Bobik	—	—	—	—
Wyka	5.000-5.300	5.200-5.400	5.200-5.700	5.700-6.000
Peluszka	5.000-5.300	5.200-5.400	5.200-5.700	5.700-6.000
Łubin żółty	—	—	—	3.700-3.900
Łubin słodki	—	—	—	—
Łubin gorzki	3.600-3.900	3.800-3.900	—	—
Łubin niebieski	—	—	—	3.700-3.900
Łubin odgoryczony	4.000-4.300	4.200-4.400	4.600-4.800	—
Seradela	4.600-5.000	—	5.400-5.900	—
Rzepak ozimny	—	—	8.000-8.500	—
Rzepak jary	6.500-7.500	—	—	7.500-7.700
Rzepak przemysłowy	—	—	—	—
Rzepak letni	6.500-7.500	—	—	—
Siemię lniane	17.000-17.500	—	16.000-17.000	17.000-17.500
Siemię konopne	8.700-9.200	—	8.800-9.300	8.000-8.500
Linianka	9.200-9.700	—	—	—
Mak niebieski do siewu	—	—	—	16.500-17.500
Gorzycza	8.000-8.500	—	8.500-9.000	7.500-7.700
Inkarnatka	—	—	22.000-26.000	—
Konicz. czerw. czyszcz.	—	—	40.000-46.000	—
Konicz. białe czyszcz.	—	—	—	—
Koniczyna czerw. sur.	—	—	—	30.000-35.000
Koniczyna biała sur.	—	—	—	35.000-39.000
Koniczyna szwedzka	—	—	—	—
Nasiona buracz. past.	—	—	42.000-46.000	—
Nasiona buracz. miesz.	—	—	—	—
Rminek	—	—	—	—
Rzepak ścierniskowa	—	—	—	—
Tymotka	—	—	—	—
Nasiona marchwi	—	—	—	—
Nasiona bruksli	—	—	—	—
Nasiona pomidorów	—	—	52.000-56.000	—
Lucerna	—	—	—	—
Makuch kokosowy	—	—	—	—
Makuch lniany	4.000-4.100	4.100-4.200	4.500-4.600	3.400-3.600
Makuch rzepakowy	2.100-2.200	—	2.000-2.200	2.300-2.400
Śrut kokosowy	—	—	—	—
Śrut lniany	3.400-3.600	—	—	—
Śrut rzepakowy	2.000-2.100	—	2.000-2.200	—
Śrut solowy	—	—	—	—
Olej lniany	63.000-65.000	67.000-68.000	—	—
Olej rzepakowy raf.	33.000-35.000	28.000-29.000	—	—
Pokost lniany	—	—	—	—
Chmiel (50 kg) I gat.	—	—	—	—
Sioma żytnia luzem	—	—	—	—
Sioma pras. żytnia	600-650	650-700	600-700	750-850
Sioma zw. luzem	—	—	—	—
Sioma zw. prasowane	700-800	—	800-1.000	850-950
Sioma pras. n/oteckie	—	—	—	—
Ziemiaki jadalne	550-600	550-600	675	650
Ziemiaki eksp. i sadzen.	—	—	—	675
Marchew jadalna	—	—	—	—
Kapusta	—	—	—	—
Kapusta kiszona	—	—	—	—
Buraki	—	—	—	—
Pietruszka	—	—	—	—
Jabłka jadalne	—	—	—	—
Jabłka przem.	—	—	—	—
Jabłka zimowe I gat.	—	—	—	—
Cebula	—	—	—	—
Tendencja:	spokojna	spokojna	spokojna	spokojna
Podaż:	—	—	—	—

Ile kosztują nowalijki w hurcie

— a ile płaci za nie konsument w sklepie?

Różnica pomiędzy cenami nowalijek w sklepach detalicznych, a notowaniami na hurtowym targu w rzeczywistości jest wprost rażąca:

I tak podczas gdy 10 kg pomidorów kosztuje w hurcie (notowania ze środy 19 maja br.) I gat. od 10 do 13 tys. zł.; II gat. od 7 do 3 tys. zł., to w detalu żąda się za I gatunek około 2 tys. zł. za kg., II zaś gatunek — około 1.500 zł. za kg. Zysk jest więc prawie 100-procentowy.

Szparagi II gatunku, zakupywane w hurcie po 100 do 150 zł. za kg., sprzedaje się w detalu po 220 zł. i więcej.

Ceny kalafiorów I gat. w hurcie wnoszą od 10 do 13 tys. za 100 sztuk. W detalu kalafior kosztuje ponad 200 zł. sztuka. Za kalafior II gatunku płacono za 100 sztuk od 6 do 8 tys. zł.

Poza tym notowano w hurcie za 8 mild. zł.

ogórki 3.500 za 10 kg. pietruszka 8 tys. zł. za 100 kg., sałata od 200 do 500 zł. za 100 sztuk, szpinak od 3 tys. do 4 tys. za 100 kg., rzodkiewki 500 zł. za 100 pęczków, rabarbar 5 tys. zł. za 100 kg. i wreszcie pory 3.500 zł. za 100 kg.

»Przemysł dla wsi« w pierwszym kwartale

Dostawy towarów w ramach akcji „Przemysł dla wsi” w pierwszym kwartale r. b. były w wielu dziedzinach znacznie niższe, aniżeli w analogicznym okresie 1947 r. Wzrosły jedynie dostawy nawozów sztucznych i materiałów pędnych.

Od początku akcji „Przemysł dla wsi”, t. j. od czerwca 1946 r., wleś otrzymała artykułów przemysłowych za 32.158 miln. zł, w tym artykułów włókienniczych za około 14 mild. zł i nawozów sztucznych

Międzyizbowa komisja

W dniach 31 maja, 1 i 2 czerwca br. odbędzie się w gmachu Warszawskiej Izby Przemysłowo-Handlowej II konferencja Międzyizbowej Komisji Kształcenia Zawodowego. W konferencji wezmą udział przewodniczący izbowych komisji, naczelniczy wydziałów szkolnictwa Izby Przemysłowo-Handlowej, delegaci Ogólnopolskich Zrzeszeń Prze-

mysłowych i Kupieckich oraz Związków Zrzeszeń.

Na konferencji omówione m. in. zostaną: sprawa unormowania kwalifikacji pracowników przemysłu, handlu i usług. Sprawa tworzenia ośrodków kształcenia zawodowego oraz ośrodków racjonalizacji prywatnego przemysłu i handlu. (v)

Z wystawy Ziemi Odzyskanych

W 90 proc. wykonano prace przygotowawcze do montażu 7 działów problemowej części wystawy. W dniach najbliższych rozpocznie się montowanie działu rolnictwa i wyżywienia, działu zniszczeń, demograficznego, dochodu społecznego, węgla oraz działu portów.

Wewnątrz pawilonu rolnictwa buduje się olbrzymią pochylnię, na której będzie umieszczona świetlna mapa Ziemi Odzyskanych.

Około 5 czerwca rozpocznie się montowanie pawilonu przemysłowo-

wego. Będzie do niego przylegał dział otwarty, na którym pod ogromnym niebem staną ekspozycje nieważliwe na zmiany atmosferyczne, a więc wagony, lokomotywy, efektywna wieża wiader, ekspozycje ceramiczne oraz maski wysokiego napięcia linii Ślask — Łódź. W tym samym dziale otwartym zobaczymy oryginalny chodnik węglowy, który obok działu węgla w pawilonie „czterech kopuł” podkreśli rolę podstawowego artykułu naszej produkcji.

Deficyt wodny na Górnym Śląsku

JEDNĄ z dotkliwych bolączek Śląska stało się ostatnio zjawisko zanikania wody. Stan ten zagraża poważnie przemysłowi, którego zapotrzebowanie na wodę jest olbrzymie.

Zjawisko zanikania wody na Śląsku, głównie w obrębie Zagłębia Węglowego znajduje się przyczynę w zapadaniu się warstw ziemi w kopalniach już wyeksploatowanych. Szczególnie dotkliwie daje się odczuć brak wody w powiecie będzińskim, gdzie wskutek intensywnych prac górniczych zanik wody wystąpił na znacznym terenie. Sytuację rozwiązać może tu tylko doprowadzenie do Zagłębia wody z zewnątrz poprzez rozbudowanie sieci wodociągowej oraz filtrów. W chwili obecnej niedostateczna sieć wodociągowa absolutnie nie jest w stanie pokryć zapotrzebowania Zagłębia Węglowego na wodę. Zapotrzebowanie to oceniane jest przeciętnie na ok. 12 m. sześć. na sekundę podczas, gdy obecnie Zagłębie spożywa zaledwie 1,5 m. na sekundę, którego niestety chwilowo nie uda się usunąć.

INWESTYCJE WODNE

Na terenie Górnego Śląska czynne są w chwili obecnej trzy zakłady wodociągowe o łącznej produkcji około 230 tys. m. sześć. wody na dobę. Plan Inwestycyjny Min. Odbudowy przewiduje rozbudowę zbiorników i sieci wodociągowej, celem znacznego zwiększenia produkcji wody.

Jedną z największych inwestycji tego rodzaju będzie budowa stacji pomp i filtrów przy zaporze pod Kozłową Górą, której koszt wyniesie ok. 800 mil. zł. Sieć wodociągów rozdzielczych pozwoli na zapotrzebowanie w wodę powiatu katowickiego, nowej elektrowni w Miechowicach, fabryki nawozów sztucznych „Azoty” oraz elektrowni „Ślązak” w Chorzowie. Ogólna produkcja wody nowego zbiornika wyniesie 1,5 m. sześć. na sekundę.

Celem zaopatrzenia w wodę Sosnowca i rejonu tego miasta Państwowe Zakłady Wodociągowe przyłączyły do układania rurociągu o średnicy 600 mm, który łączy stację pomp w Maczkach ze zbiornikiem w Zagórze. Należy przytem podkreślić, iż spręż i rury potrzebne dla przeprowadzenia tych prac dostarczył w całości przemysł polski. Części rur wyprodukowane zostały przez hutę „Ferrum”. W ten sposób uniezależnił się na tym odcinku od dostaw zagranicznych.

Stacja w Maczkach zostanie rozbudowana w związku z czym sprawność jej wzrośnie do 1,2 m. sześć. wody na sekundę.

WODA Z WISŁY DLA ŚLĄSKA

Projektuje się również budowę ogromnej zapory wodnej na Wiśle pod Goczałkowicami. Zbiornik w Goczałkowicach o pojemności 200 m. sześć. umożliwi pobór 7 m. sześć. wody na sekundę. Prace nad budową zapory rozpoczęto w roku bieżącym.

Zupełne oddzielne zagadnienie stanowi zaopatrzenie w wodę rejon Bielsko — Biała i powiatu rybickiego, w których zgrupowany jest przemysł włókienniczy. Przemysł ten pochłania ogromne ilości wody, której „zmiekczenie” chemiczne jest bardzo kosztowne. Obecnie opracowuje się projekty zaopatrzenia w wodę tego okręgu, przy czym ma on otrzymać wodę nadającą się jakościowo dla potrzeb produkcji. Oba te okręgi zostaną najprawdopodobniej włączone

do ogólnej sieci wodociągowej Śląska i otrzymywać będą wodę ze zbiornika wodnego na Sole poniżej Porąbki.

POWIAT BĘDZIŃSKI OTRZYMA WODĘ

Szereg poważnych inwestycji przeprowadzi się również w rb. w powiecie będzińskim w którym dotychczas najbardziej jaskrawo wystąpił zanik wody. Projektuje się wybudowanie rurociągów doprowadzających wodę do Czeladzi. Nowe wodociągi otrzyma gmina Niwka, również Zagórze i Józefów wyposażone zostaną w nową sieć rurociągową. Szereg osiedli pow. będą

Przemysł metalowy na Wystawie we Wrocławiu

Przemysł metalowy, jako jeden z ważnych i kluczowych przemysłów Polski godnie zaprezentuje swe osiągnięcia produkcyjne na Wystawie Ziemi Odzyskanych we Wrocławiu, która jak wiadomo otwarta zostanie w lipcu b. r. Na wystawie wrocławskiej przemysł metalowy zapozna zwiedzających w Dziale „A” z dorobkiem na terenie Ziemi Odzyskanych. Zobrazuje 3-letnią produkcję przemysłu metalowego i wysiłki Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego w dziedzinie odbudowy i rozbudowy.

Następny dział to pawilon handlowo-kiermaszowy Centrali Handlowej Przemysłu Metalowego, gdzie reprezentowane będą: sprzęt gospodarstwa domowego, meble metalowe, wyroby precyzyjno-optyczne, galanteria metalowa, gwoździe, okucia kosi itp. Dział ten w czasie trwania Wystawy prowadzić będzie sprzedaż na miejscu. Licznie zwiedzająca publiczność będzie mogła nabyć różne artykuły, które doborom swym i pomysłowością wzbudzą niewątpliwie zainteresowanie.

Zorganizowany zostanie kiosk kiermaszowy, gdzie nabyć będzie

dzińskiego, które dotychczas całkowicie uzależnione były od dowozu wody w beczkach jak Feliks, Niemniej, Grebowo, Lugota Łąbedzka i inne otrzymają nowe rurociągi. Plaga jaką był dla mieszkańców tych okolic chroniczny brak wody przestanie wreszcie istnieć.

Blisko 6,5 milj. zł przeznaczono na odbudowę wodociągów dla Nysy i Raciborza. W sumie wszystkie inwestycje wodne powiatu będzińskiego obciążą budżet Min. Odbudowy pokazaną kwotą ponad 100 milj. zł.

Należyte zaopatrzenie Śląska w wodę ma zasadnicze znaczenie nie tylko dla przemysłu, ale przede wszystkim dla mieszkańców.

WANDA FALKOWSKA

można szereg artykułów galanterii metalowej, optycznej i inne, jako pamiątki i upominki z Ziemi Odzyskanych.

Udział przemysłu metalowego na Targach Poznańskich i zorganizowanie przez niego pawilonu na bardzo wysokim poziomie, daje gwarancję, że i na Wystawie Wrocławskiej przemysł metalowy zaprezentuje się z jak najlepszej strony.

Repolonizacja elektrowni dolnośląskich

Jednym z największych osiągnięć Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego, jest całkowita niemal repolonizacja zakładów.

Już od samego momentu przejęcia zakładów wytwórczych Zjednoczenie położyło duży nacisk na doszkalanie praktyczne napływającego elementu w drodze dublowania zatrudnionych Niemców. Zorganizowano trzymiesięczne kursy zawodowe dla szkolenia fachowców energetyków w Wałbrzychu i w Jeleniej Górze. W Solicach Zdroju, otwarto trzyletnią szkołę elektrotechniczną.

Szkolenie fachowców we własnym zakresie było jedyną, jakkol-

„Zagłębie” nafty syntetycznej powstaje pod Oświęcimiem

Budowa zakładów syntetycznych w Dworach k. Oświęcimia należy niewątpliwie do rzędu najważniejszych naszych wyczynów inwestycyjnych.

Całkowite uruchomienie zakładów przewidziane jest na rok 1950. Dla dotrzymania tego terminu na olbrzymim terenie o powierzchni kilkudziesięciu km. kwadr. wzięta została praca dziesiątek brygad fachowców i robotników najrozmaitszych branż, a liczne fragmenty nowego kolosa przemysłowego przybierają już realne kształty. W chwili obecnej dobiega końca montaż pierwszej kotłowni dla turbogeneratora o mocy 10 tysięcy kw, budowanej przy współudziale czechosłowackiego przemysłu energetycznego. Już za kilka miesięcy wbudowany zostanie potężny turbozespoł, a z początkiem 1949 r. elektrownia dostarczać będzie prądu dla użytku wewnętrznego zakładów. Dobiegają również końca prace przy budowie fabryki oczyszczania wody o zdolności produkcyjnej 5000 m. sześć. na godzinę. Całkowicie wykończony jest już oddział odsiarczania, odgrzewający niezwykle ważną rolę w produkcji paliw syntetycznych. Oddział syntezy, który jest jakby sercem zakładów, również stoi pod dachem. Prace nad montażem urządzeń wewnętrznych są tu bliskie

zakończenia. Potężny agregat złożony ze skomplikowanego systemu rur i połączeń będzie przetwarzał tlenek węgla i wodór na benzynę.

Prace przy budowie innych zakładów posuwają się również w szybkim tempie, do czego w niemałym mierze przyczynia się współzawodnictwo pracy. Średni procent wykonanej pracy dochodzi do 217 proc.; są jednak zespoły, które przekraczają 400 proc. Ten wysiłek pracy jest najlepszą rekojmią, że nakreślone planem terminy zostaną dotrzymane i że już w pierwszym kwartale 1949 uruchomione zostaną pierwsze działy produkcyjne, a z końcem tegoż roku zakłady syntetyczne w Dworach ruszą z pełną produkcją. Zakłady będą wytwarzać poza benzyną syntetyczną cały szereg pochodnych węglowodorowych oraz tłuszcze syntetyczne, stanowiące ważny surowiec dla wielu gałęzi przemysłu. Jeszcze w okresie budowy rozpocznie się produkcja trójchlorku, chlorko-wenuilu i chloro-benzolu, związków potrzebnych do fabrykacji barwników, mas plastycznych itp. Również karbid będzie wytwarzany przez zakłady we własnym zakresie.

Podstawowym surowcem do produkcji będzie węgiel, przy czym na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że będzie to węgiel prawie wyłącznie niskogatunkowy o małej wartości kalorycznej, który nie na daje się na eksport. Zakłady w Dworach spełnią w sposób idealny jeden z naczelnych postulatów nowoczesnej gospodarki: przemianę mało wartościowego surowca na wysokowartościowe produkty przemysłowe.

Dla zapewnienia zakładom odpowiednich kadr fachowców czynnym jest już obecnie gimnazjum i liceum mechaniczne i chemiczne, w którym szkolą się przyszli specjaliści przemysłu syntetycznego. Przemysł ten odegra w rozwoju gospodarczym naszego kraju niezwykle doniosłą rolę.

Wycieczka górników polskich do Zagłębia Karwińsko-Ostrawskiego

Z Katowic wyjechała do Czechosłowacji delegacja górników polskich, którzy rewizytować będą swych współtowarzyszy z Zagłębia Karwińsko - Ostrawskiego, przed niedawnym czasem bawiących w Polsce.

Na czele delegacji stoją: generalny sekretarz Związku Zawodowego Górników poseł Wojaś oraz sekretarz poseł Czerwiński.

Pobyt delegacji górników polskich w Karwińsko - Ostrawskim okręgu przemysłowym potrwa około 7 dni.

Pierwszy zjazd techników-ceramików

Z okazji XX-lecia działalności technicznej na polu zawodu ceramicznego, odbędzie się w pierwszych dniach lipca w Warszawie Pierwszy Zjazd Techników-Ceramików z całej Polski. Celem Zjazdu jest zjednoczenie szeregów pracownikó technicznych oraz przygotowanie do przystąpienia do Stowarzyszenia Inżynierów i Techników.

Odbudujemy fabrykę opon

Dyrekcja największej w Polsce Państwowej Fabryki opon i detek samochodowych i rowerowych „Stomil” w Poznaniu, przystąpiła do organizacji swego oddziału w Debicy (pow. Tarnów), gdzie podjęto już prace przy remoncie hali i urządzeń. Grupa pracowników „Stomil” przywiezie w najbliższych dniach do Debicy maszyny, odnalezione w strefie brytyjskiej Niemiec.

Przemysł cynkowy dostarcza dewiz

Przemysł cynkowy w Polsce jest przemysłem wybitnie eksportowym, dostarczającym gospodarce narodowej poważnych ilości dewiz. Konjunktura na ten metal i jego wyroby jest na rynkach zagranicznych bardzo wysoka. Posiadamy ożywione kontakty eksportowe z 16-ma państwami, wśród których znajdują się również państwa za-

mońskie, jak Egipt, Chiny, Palestyna i USA.

Najważniejszymi odbiorcami są: ZSRR, Szwecja, Czechosłowacja, Dania, Anglia i Szwajcaria. Do krajów tych wywozimy głównie blachy cynkowe, cynk elektrolityczny rafinowany, biel cynkową, cynk surowy, cynk czysty, stopy cynkowe oraz pył cynkowy.

Inwestycje na PKP

W okresie pierwszych 4 miesięcy r. b. PKP odbudowały dla ruchu 72 km linii kolejowych — m. in. linie: Głazów — Berlinek, Augustów — Jastrzebnia, Rumia Zagórze — Oksywie, Wrocław Lipowo — Szydłów oraz szereg bocznic kolejowych ogólnej długości około 100 km.

W dziedzinie mostów — odbudowano na stałe i oddano do użytku 42 obiekty mostowe łącznej długości około 2.100 mtr. Plan robót mostowych został przekroczony już w pierwszym kwartale r. b. o 24 proc.

Poza tym prowadzone są roboty przy budowie gmachu dla Ministerstwa Komunikacji, parowozow-

ni na st. Odolany k. Warszawy, automatycznej stacji telefonów kolejowych, rozbudowie Szpitala Kolejowego w Warszawie, wreszcie roboty w domach kolejowych mieszkalnych.

Poza Warszawą na całej sieci PKP wykonano i oddano do użytku szereg obiektów budowlanych, jak: dworce, parowozownie, warsztaty, magazyny, stacje wodne, nastawnie i domy mieszkalne.

Jedyna w Polsce fabryka bakelitu

Jedną z najmłodszych gałęzi przemysłowych w Polsce jest fabrykacja wyrobów z masy bakelitowej. Obecnie, po zniszczeniu fabryk w

Warszawie, produkuje bakelit w Polsce jedynie Państwowa Fabryka „Bakelit” w Kaliszu, wchodząca w skład Zjednoczenia Przemysłu Chemicznego.

W roku ubiegłym produkcja zakładów w Kaliszu osiągnęła przeszło 14 tys. kg. Pierwsze miesiące br. wykazały dalszy poważny wzrost wytwórczości. Ostatnio fabryka, pracująca dotychczas wyłącznie dla przemysłu elektrotechnicznego, przystąpiła do wykonania zamówień na poważne ilości wszelkiego rodzaju zakrętek do stoików i butelek dla państwowego spółdzielczego i prywatnego przemysłu spożywczego.

Przemysł prywatny i zatrudnienie

Według ostatnich obliczeń na terenie Polski czynnych jest 19 tys. prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych, które zatrudniają ponad 200 tys. pracowników.

Najliczniej reprezentowany jest sektor prywatny w przemyśle przetwórczym zbożowego. Młyny, kaszarne, piatkarnie itp. zatrudniają około 22 tys. pracowników. Czynnych 2.830 zakładów przemysłu spożywczego zatrudnia ok. 5 tys. osób. Największą ilość (51 tys. pracowników) zatrudnia przemysł budowlany. W 1.300 fabrykach przemysłu metalowego i elektrotechnicznego pracuje ponad 20 tys. pracowników. Przemysł włókienniczy w 1.290 zakładach zatrudnia 7.200 osób. Ponad 13 tys. pracowników zatrudnia prywatny przemysł drzewny w 1.160 zakładach. Po 10 tys. osób zatrudnia przemysł chemiczny

Kolejowy kabel dalekosiężny

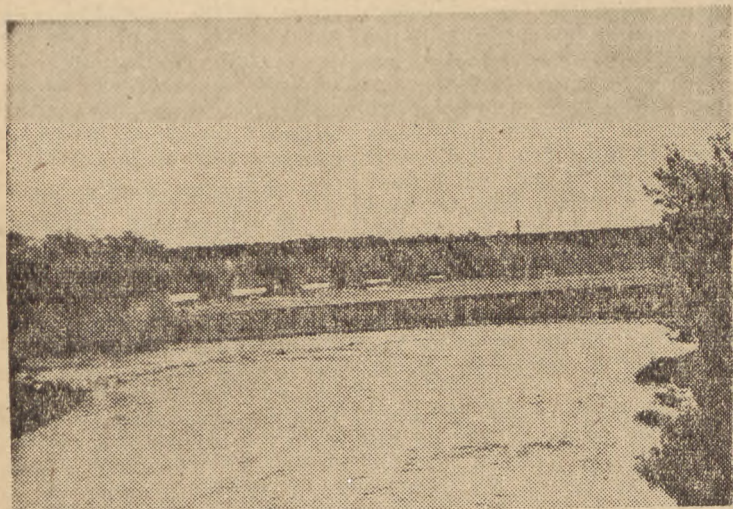
W ostatnich dniach został oddany do użytku kolejowy dalekosiężny kabel telefoniczny ułożony na trasie Łódź — Kozłowski.

Wybudowanie powyższej linii kablowej stanowi inwestycję wielkiej miary — pierwszą w tej skali w dziedzinie urządzeń kabli telefonicznych na PKP, a nawet i w ogóle w kraju — w okresie powojennym. Wartość wybudowanej linii wynosi ok. 70 mln. zł.

Wymieniona linia kablowa jest fragmentem przyszłej projektowa-

nej wielkiej sieci kablowych połączeń telefonicznych na PKP, stanowiąc powiązanie węzła kolejowego łódzkiego z systemem pozostałej (częściowo istniejącej, częściowo projektowanej) kolejowej sieci kabli telekomunikacyjnych.

Obecnie jest w toku budowa dalekosiężnego kabla Warszawa — Katowice.

Zapora na Białej Przemszy przy filtrach w Maczkach.

Tarnowskie Góry — miasto przeszłości i przyszłości (2)

Świątynia i upadek

Tarnowskie Góry są właściwą kolebką polskiego górnictwa i hutnictwa. Jeszcze w drugiej połowie XIX w. Katowice i dzisiejszy Chorzów były nieznacznymi wsiami, gdy tu górnictwo przeżywało swój ostatni piękny rozkwit.

Ziemia ta, darowana z początkiem XII w. Mieczysławowi I Raciborskiemu przez Kazimierza Sprawiedliwego, na krótko jedynie wróciła do łączności z Macierzą w r. 1289. Potem zmieniła stałe panów, wytrwała jednak w mowie ojców i podtrzymała więź z resztą Polski. Dowód tego dała ludność w głosowaniu plebiscytowym, opowiadając się w przynajmniej większości za Polską.

435 LAT

Tarnowskie Góry ukończyły w ub. r. 435 rok swojego istnienia, licząc od pierwszej poświadczonej daty, a 13 lat mniej od chwili nadania przywileju górnictwa. Upłynęło tu trzy odrębne osady z Tarnowicami jako ośrodkiem głównym. Do szybkiego wzrostu przyczyniły się przede wszystkim skarby naturalne. W okolicy istniały już w XII w. kopalnie ołowiu, srebra i cynku. Na wiek następny przypada szybki rozrost miejscowego górnictwa, zahamowany znowu wojnami wieku XV. Od roku 1500 rozpoczyna się nowy pomyślny okres a zarazem rywalizacja między Bytomiem i Tarnowskimi Górami, która od tam trwała przez lat blisko 400. Po upływie wieków położenie Bytomia w zasięgu wydajnej niekiedy węglowej zadykcji, o jego ostatecznym zyciostwie. Wtedy jednak, w pierwszych latach wieku szesnastego, rozwijające się z malejącej osady Tarnowskie Góry miały pod każdym względem przewagę. Przy Bytomiu pozostawał jedynie splendor książęcej siedziby i długoletniego istnienia.

Osiedle wokół Tarnowskich Gór — jak Rudne Piekary, Miasteczko, Nektro, Bobrownik — trudniły się dożywaniem rudy żelaznej i przetwarzaniem. Tu też — w Bobrownikach — pracowała jedna z najstarszych śląskich hut żelaza. A w „Kuzni” w 1365 szlachcisk polski postawił dymarkę do topienia kruszcu. **WOLNE MIASTO GÓRNICZE** Teren był bogaty — życie przemysłowe nie miało jednak potrzebnej rozmachu do stworzenia silnej jednostki. Dopiero odkrycie w r. 1512 bogatych złóż srebra postawiło Tarnowskie Góry na nogi. W trzynastym lat później otrzymują one od ks. Jana Opolskiego przywilej „wolnego miasta górnictwa”. (Jest to pierwsze nadanie górnictwa na Śląsku w ogóle). Szybko zaczęły się mnożyć szybki. Brak nam dokładnych danych kronikarskich z pierwszych lat historii owego śląskiego srebrnego

go Klondike. Ale już rok 1559 poświadczony jest powstaniem 2528 nowych szybów. Dwa lata później, bo w roku 1561, założono 4940 nowych szybów. Z owej ruchliwości możemy po części wysnuwać wnioski co do lat innych, bo przecież okres końca szóstego dziesiątka lat w. XV zaznaczył się tu katastrofalną zarazą morową, co niechybnie musiało wpłynąć na zmniejszenie napływu nowych górników. Można więc wnioskować, że lata spokojne sprzyjały jeszcze poważniejszemu wzrostowi liczby nowych szybów. Pod koniec wieku szesnastego odkryto w okolicy złoża galmanu. Od krytyc to wzmocniło jeszcze górnictwa siłą Tarnowskich Gór.

O tym, jak podziurawiony był teren Tarnowskich Gór, mówi do dziś dnia labirynt zachowanych chodników podziemnych, ciągnących się na długości kilkudziesięciu kilometrów.

Ze skąpych zapisków wyczytać można wiele o ówczesnym życiu Tarnowskich Gór. Polscy górnicy przejawiali żywą działalność, organizując się w zwartą silną jednostkę, która mogła się przeciwstawić napływającej fali popleczników z rzęgu Pobożnego Brandenburskiego. Czasy te widziały niejedną walkę. Echa ich doszły tu i naszych czasów. Tak np. wiemy, iż w 1534 r. przeciwstawiając się niemieckiej administracji „polscy rębacze z sie kierami, widłami etc. i inni robotnicy, przy wielkim zbiegowisku ludności ruszyli na Urząd Górnictwa z zamiarem wtargnięcia doń i uwolnienia z urzędzonego w piwnicach pod urzędem więzienia, uwięzionych kolegów-Polaków. Obradowany panowie ze strachu zaraz jednak ich wypuścili na wolność...”

Ten sam rok przyniósł również inne zdarzenie, którego wpływ miał przetrwać po przez wieki. Górnicy, którzy tak zdecydowanie potrafili walczyć o swe prawa z władzami, mieli dostatecznie wiele wyrobienia organizacyjnego i poczucia solidarności grupowej. Już wtedy stworzyli zaczątki Spółki Brackiej. W hu cie w Słowicach zawieszono skarbnikę na składki dobrowolne, rychło jednak opodatkowali się wszyscy w wysokości 2 fenigów tygodniowo. Organizacja rozwijała się pomyślnie, tak że w ciągu lat niewiele mógł powstać szpital owej „Spółki Brackiej”.

STULECIA POLSKOŚCI

Napływ nowej ludności szedł dwoma strumieniami — jeden ze

śląską, zasilający miasto żywiołem polskim, drugi z zachodu o przewadze urzędniczego elementu niemieckiego. I znowu zaginięcie dokładniejszych kronik nie daje nam pełnego obrazu współzycia obu grup. Próbkę tego współzycia dają jedynie wspomniane już wypadki z r. 1534. Przez długi czas utrzymywał się tu zwyczaj, że burmistrzem miasta był z reguły mistrz górnictwa. Zachowane nazwiska dawnych burmistrzów wskazują na przewagę Polaków, a jeden ze starych aktów zachowany w archiwum miejskich, najlepiej dowodzi, jak skutecznie potrafiła się opierać germanizacji ludność miejscowa. Jest to ciekawy dokument z r. 1679, spisany w trzech językach. Meritum sprawy obejmuje tekst łaciński, dotyczący układu w sprawie dziesięciny, zawartego między miastem a parafią. Treść tego układu zacytowana jest w dosłownym odpisie aktu czeskiego z roku 1677. Pod nim zaś następuje charakterystyczna notatka w języku polskim: „Ze zwysy wypisany Extract się ze swoim prawem Originalem od słowa do słowa we wszystkich zrównuie, My Burmistrz y Radda Swobodnego Miasta Gór Tarnowskich pieczęcią naszą Miejską zaświadczyamy, Co się stało na tychże Górach Dnia 7 Mart. 1679 — Jan Spaczek Starszy Bormistrz mp.”

Jeśli zważymy, że wówczas już od blisko 500 lat Śląsk był w obcych rękach, dokument ten spisany po polsku i podpisany przez burmistrza-Polaka, świadczy o nieugiętej postawie miejscowej ludności. Świadczy również o tym, że ludność ta nie tylko nie uległa obcym wpływom, lecz nawet potrafiła utrzymać swoje dominujące stanowisko, decydując o sprawach zarządu miejskiego i rady miejskiej.

Stan ten uległ pogorszeniu dopiero później, szczególnie zaś po przyłączeniu Śląska do Prus. Germanizacja zaczyna wtedy drażyć nienaruszoną dotychczas glebę polskości. Nie potrafi jednak naruszyć zasadniczej spójności narodowej ludności polskiej. Kiedy w 1790 przybył tu Goethe, by obejrzeć ówczesny cud techniki — pierwszą maszynę parową zainstalowaną na kontynencie europejskim w obecnym szybie Staszica — spodziewał się znaleźć miasto niemieckie. Nie potrafił ukryć swego rozczarowania. Posunął się nawet do tego, że wpisując się na prośbę ojców miasta do księgi pamiątkowej, wyraził się ujemnie o umysłowości Tarnogórzan.

KOLEJ NA MIASTO-OGROD

Wiek osiemnasty przyniósł poważny zastój w górnictwie tarnogórskim. Ruszyło ono z martwego punktu

jeszcze raz sto lat później, by z początkiem naszego wieku zamrzeć zupełnie. W 1903 r. zamknięto kopalnię kruszców srebrnych, rok później hutę żelaza, a w ciągu lat następnych zarzucono zupełnie kopalnię rudy żelaznej. Eksploatuje się jedynie złoża dolomitów i wapieni, pieczętując tym samym ostatecznie przynależność tego terenu do tzw. Śląska Białego, ciągnącego się aż po Opole.

Tarnogórzanie ludzą się jeszcze, że kiedyś nastąpi nowy rozkwit górnictwa w rejonie „wolnego miasta górnictwa”. Zdaje się jednak, że czasy górnictwa świetności minęły bezpowrotnie. Miasto leży po za terenami węglowymi, złoża srebra i ołowiu są wyczerpane, eksploatacja zaś pokładów rudy żelaznej, z uwagi na ich ubóstwo, jest nieopłacalna. Tarnowskie Góry odrodzą się niewątpliwie, lecz w roli nowej: miasta-ogrodu, które da schronienie pracownikom zagłębia węglowego. Będzie to pięknym ukoronowaniem 500-letniej historii miasta, które potrafiło się podnieść do wyżyny rozkwitu, mimo iż nie było ani grodem książęcym ani biskupim, lecz zwyczajnym górnym osiedlem.

MAREK DĄBROWA

Wychowanie fizyczne i sport

PIŁKARZE POLSCY ZBYT DUŻO GRAJĄ

Wczoraj odbyła się w Warszawie konferencja prasowa zorganizowana przez Zarząd PZPN.

Głównym tematem rozmów były sprawy związane z ustaleniem terminu rozgrywek naszych piłkarzy. Jak się okazuje nasi gracze reprezentacyjni mają zbyt dużo różnych rozgrywek (międzynarodowych oraz organizowanych przez różne organizacje społeczne) i zachodzi obawa, że nie dokończą tegorocznych rozgrywek klasy Państwowej jeśli wyjadą na Olimpiadę w Londynie.

Szczegółowe omówienie konferencji podamy w jednym z następnych numerów.

TENISISCI CZESCY W WARSZAWIE

Reprezentacja tenisowa Pragi Czeskiej, która w sobotę i niedzielę grać będzie w Katowicach, przyjedzie również do Warszawy, gdzie 25 i 26 bm zmierzy się z reprezentacją stolicy.

Drużyny wystąpią w składach: Praga — Smolinsky, Krejck, Do stał i Miskowa.

Zgon zasłużonego dziennikarza

18 bm, zmarł w Zabrzu na Górnym Śląsku śp. Bruno Wincenty K o r o t y Ń s k i, senior dziennikarstwa warszawskiego i członek — założyciel Zw. Zawodowego Dziennikarzy R.P. oraz zamilowany badacz historii Warszawy. Wybierany kilkakrotnie do władz Zw. Dziennikarzy, był także członkiem zarządu PCK w Warszawie.

Śp. Korotyński już przed pierwszą wojną światową był jedną z najpopularniejszych i najbardziej lubianych postaci w dziennikarsko-literackim świecie Warszawy. Sprawił to jego ujmujący sposób bycia i wielka uczynność; jako długoletni sekretarz redakcji „Kurierza Warszawskiego”, mianowicie od r. 1905 do wybuchu drugiej wojny światowej, miał wiele okazji, by ulżyć doli i pomóc młodemu dziennikarzowi czy literatowi — i robił to zawsze serdecznie.

Obok publicystyki pisał także prace z dziedziny historii i folkloru. Kilka jego broszur na temat obyczajów ludowych w Polsce do dnia dzisiejszego cieszy się wielkim uznaniem w kręgach fachowych.

Sam syn dziennikarza i brat znane go historyka Warszawy, osierocił śp. B. W. Korotyński między innymi także syna, również dziennikarza, red. Henryka Korotyńskiego, któremu tą drogą redakcja „Rzeczypospolitej i Dziennika Gospodarczego” składa wyrazy współczucia.

Warszawa — Skonecki, Beldowski, Olejniszyn i Jędrzejowska.

KOLEJARZE BELGIJSKY REZYGNUJĄ Z „TOUR DE POLOGNE”

Organizatorzy tegorocznego wyścigu kolarskiego „Dookoła Polski” wysłali zaproszenia dla kolarzy amatorów 15-tu państw europejskich, a m. in. do Belgii.

Belgijski Związek Kolarski przysłał już swą odpowiedź, w której zawiadamia o rezygnacji z udziału w wyścigu, gdyż amatorska drużyna na narodowa Belgii jest zbyt słaba, by mogła odegrać jakąkolwiek rolę w tej wielkiej imprezie.

W KILKU WIERSZACH

Prezydent R. P. przyjmuje kolarzy. Prezydent R. P. Ob. Bolesław Bierut przyjmie w dniu dzisiejszym kolarzy polskich, którzy odnieśli ze sportowe zwycięstwo w biegu Warszawa — Praga — Warszawa.

Szermierze wyjechali do Bukaresztu. W dniu wczorajszym opuściła Warszawę ekspedycja szermiercza Polski na Igrzyska Bałkańskie, które odbędą się 23 maja w Bukareszcie.

Przesłuchiwanie świadków przed procesem burzyciela ghet'a

Główna Kom. do Badania Zbrodni Niemieckich prowadzi dochodzenie przeciwko osławionemu burzycielowi ghetta warszawskiego gen. von Stroopowi. Przesłuchanych dotychczas było około 100 świadków i zebrano olbrzymi materiał dowodowy. Proces rozpocznie się we wrześniu lub październiku w Warszawie.

Polacy z Ameryki rozjechali się po kraju

Wycieczka Polaków ze Stanów Zjednoczonych i Kanady, która objechała Polskę, przybyła ponownie na Wybrzeże, skąd po zwiedzeniu stoczni, portu i zabytkowych budowli Gdańska uczestnicy wycieczki rozjechali się po kraju do swych miejsc rodzinnych. Przed wyjazdem wojewoda gdański inż. Zrałek podejmował uczestników wycieczki obiadem, w czasie którego kierownik wycieczki znany działacz Polonii Amerykańskiej Kazimierz Niemyski oświadczył, że pobyt w starym kraju pozwolił Polakom z Ameryki poznać polską rzeczywistość. To, co reakcyjni rozbiłacze mówią o Polsce w Ameryce, jest fałszem. Działacz Polonii Kanadyjskiej ob. Kochnowski stwierdził, że insynuacje, jakoby w Polsce nie było wolności kościoła są nieprawdą.

810.000 abonentów Rzeczy Polskie

Według danych statystycznych Wydziału Abonentów Polskiego Radia, ilość abonentów przekroczyła cyfrę 800.000. Obecnie zarejestrowanych jest już ponad 810.000 abonentów Polskiego Radia.

W sprawie walki z alkoholizmem

Zaostrzyć przepisy karne

PIJAŃSTWO stało się po wojnie groźną klęską społeczną. Zagadnienie to było wielokrotnie omawiane przez prasę. Zabierali głos politycy i literaci, ekonomiści i społecznicy... wszyscy. Wszyscy podnosili z głęboką troską, że pijaństwo szerzy się nagminnie, że piją młodzi i starzy, kobiety i dzieci, że wytwarza się brawura gdzie kiedy i ile. Coraz częściej wódka staje się nalogiem, coraz więcej ludzi nie może się bez niej obyć. Związku Transportowców ok. 1.650 osób w Polsce ginie miesięcznie w wyniku wypadków samochodowych, których sprawcą jest pijaństwo. Brak statystyki wypadków o czasie pracy, nieuchwytna jest statystyka zmarnowanych istnień, zniszczonych talentów, rozbitych rodzin.

Istnieje rozległa literatura na całym świecie, stwierdzająca ścisły związek alkoholizmu z przestępczością, szczególnie w wypadkach zniszczenia, uszkodzenia ciała, zakłócenia spokoju publicznego, oporu władzy i przestępstw przeciw moralności państwa. Innymi słowy, walka z alkoholizmem jest także walką z przestępczością.

Nie ulega wątpliwości, że walka ta musi być przeprowadzona przez samo społeczeństwo. Pobłażliwość, lekceważenie niebezpieczeństwa, niedołęstwo opinii publicznej —

sprzyja szerzeniu się zarazy. Stwierdzić należy, że pod tym względem doszło do pewnego otrzeźwienia. Chierlactwo jako skutek pijaństwa jest wymownym ostrzeżeniem, a niszczące zdrowie ludzkie jest obrazem rzucającym się w oczy nawet tych, którzy nie mają szczególnie uczulonej wrażliwości.

Ogólne potępienie, zrozumienie istoty zagadnienia, to jednak mało. Walka musi być podjęta, uporczywie i konsekwentnie przeprowadzona. Otóż niewątpliwie istniejące normy prawne są w tym wypadku niewystarczające. Demokratyczny Przegład Prawniczy ogłosił w numerze 4 artykuł sędziego Czesława Wasilkowskiego i asystenta UW Stefana Kalinowskiego p. t. „O reformie przepisów karnych w dziedzinie zwalczania alkoholizmu”. W artykule tym autorzy proponują dość znaczne zaostrzenie istniejących przepisów, wskazując, że w obecnej sytuacji są one niewystarczające.

Słusznie pierwszy akcent jest położony na zwalczanie pijaństwa wśród młodzieży. Zarówno nakłanianie nieletnich do spożycia alkoholu, jak dokonanie tego w stosunku do nieletnich znajdujących się pod opieką nakłaniającego, musi być surowo karane. Pod tym względem proponowane kary przewidujące areszt do 6 miesięcy względnie 2 lat przy winie kwalifikowa-

nej znajdują całkowite uznanie w opinii.

W tym miejscu narzuca się myśl, że istniejące organizacje młodzieżowe i zwłaszcza kluby sportowe, których kierownictwo winno daleko poważniej traktować swe zadania wychowawcze w tej dziedzinie. Pijaństwo w tych środowiskach jest skutkiem zaniedbań, które w pewnych określonych wypadkach mogą również być podciągnięte pod pojęcie kwalifikacji.

W dziedzinie zwalczania alkoholizmu wśród dorosłych reforma przepisów karnych w tej dziedzinie idzie w dwóch kierunkach:

1) należy wprowadzić do kodeksu karnego nowe przepisy, któreby uniemożliwiły sprawcy uniknięcie odpowiedzialności karnej z tego tytułu, że w chwili czynu znajdował się w stanie odurzenia spowodowanego nadużyciem napojów alkoholowych;

2) należy przebudować przepisy administracyjne o wykroczeniach polegających na nadużyciu napojów odurzających itp. oraz zaostrzyć sankcje za popełnienie tych wykroczeń.

Autorzy motywują obszernie swoje stanowisko, powołując się na teoretyków prawa karnego. Uznajemy w całej pełni wnioski, dostrzegając ich zasadnicze znaczenie.

Łagodny wymiar kary w stosunku do winowajcy działającego pod wpływem alkoholu wychodził z założenia winy subiektywnej. Cóż z tego, że obiektywnie wystąpiły tragiczne skutki przestępstwa, skoro winowajca nie zdawał sobie sprawy z tego co robi. Autorzy piszą: „Stan opilstwa nie może stanowić

ZE DZIWNE HISTORIE działy się przed Zielonymi Świątkami ze zniżkami akademickimi na bilety kolejowe. Zniżki takie wydawane są przez wyższe uczelnie na podstawie okólnika Min. Komunikacji. Zniżki takie wydano też przed ostatnimi świątami. Okazało się jednak, iż oddział miejski „Orbis” (Al. Sikorskiego róg Brackiej) zaświadczeń na zniżki nie honorował. Nie honorowała zniżek również kasa biłetowa Dworca Wschodniego. Natomiast kasy Dworca Głównego i centrala „Orbisu” (Hotel Polonia) sprzedawały zniżkowe bilety kolejowe. Bardzo dziwna historia.

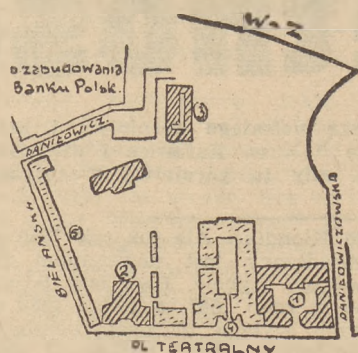
Gdzie stanie nowy Ratusz?

Zanim Zarząd Miejski wystąpił przed Radą Narodową z projektem budowy Ratusza, rozpatrywał dwa a nawet trzy możliwe punkty umiejscowienia kompleksu zabudowań ratuszowych. Według pierwotnych planów, BOS projektował wybudowanie na osi poszerzonej ul. Marszałkowskiej olbrzymiego gmachu przy skrzyżowaniu z Królewską. Ponieważ jednak dom taki wprowadziłby chaos w komunikacji, zmieniono częściowo projekt i przeznaczono pod budowę Ratusza plac na rogu dzisiejszej Zielnej i Królewskiej, obok baszty PAST-a a więc przy przyszłej Marszałkowskiej.

no, to dawne miejsce Ratusza na Pl. Teatralnym. Projekt pierwszy został odrzucony, gdyż realizacja jego stwarzała konieczność „drapaczowej” zabudowy przystosowanej charakterem do planowanego rozwiązania urbanistycznego całej Marszałkowskiej. Na to nie może sobie pozwolić ubogi Zarząd Miejski i dlatego przeważała koncepcja Pl. Teatralnego, gdzie gmach Teatru Wielkiego ogranicza z góry wysokość budynków w sąsiedztwie.

Trudno powiedzieć dziś coś konkretnego o samym Ratuszu, gdy nie został nawet ogłoszony konkurs architektoniczny na rozplanowanie budynków w rejonie ulic: Bielańskiej, trasy W-Z, Daniłowiczowskiej i Pl. Teatralnego. Zarząd Miejski jak dotychczas opracował tylko ramowy projekt budowy kilku pawilonów na tyłach zabudowy frontowej oraz postanowił wyburzyć dzisiejsze ruiny domu wydz. technicznego przy Daniłowiczowskiej, żeby odstąpić piękną elewację tyłowy pałacu Blanka.

Nie wiadomo również, w jakiej postaci odbudowany będzie właściwy, przedwojenny Ratusz. Konserwatorzy orzekli, że pałac Jabłonow

Szkic zabudowań ratuszowych: 1. pałac Blanka, 2. kościół Kanoniczek, 3. biblioteka Żałuskich, 4. dawny Ratusz, 5. przyszły pawilon przy Bielańskiej.

skich nie jest żadnym zabytkiem, w odbudowie jego nie trzeba więc kierować się przedwojennymi planami. Zarząd Miejski kierując się tym, przypuszczalnie rozbuduje frontowe skrzydło głównego gmachu od Pałacu Blanka począwszy, na fasadzie kościoła Kanoniczek kończąc. (ms).

MEGAR

Dziennik Zarząd

Coctail-bar—Water closed
Wszelkie pouczające zjazdy i konferencje to — zasadniczo rzecz biorąc — nudziarstwo i nic ponadto. A przecież hasło „Uczmy bawiac bawmy ucząc” obowiązuje powszechnie.

Dlatego właśnie, jeśli instytucja np. Iks organizuje konferencję roboczą dyrektorów swoich placówek terenowych dla zaznajomienia ich z czymkolwiek, to taka konferencja odbywa się przeważnie w Szkoleńskiej Porębie, w Wiśle czy w Kudowie.

Ze zrozumiałych względów. Posiedzi człowiek na koszt państwa parę dni w górach, odpocznie, zabawi się i zaraz na świat inaczej patrzy.

Jakoś pogodniej i weselej. Bo Poręba, Wiśła czy Kudowa są to miejscowości znacznie zabawniejsze od Warszawy.

I zdrowsze. Chwała więc sobie na ogół wszystkim dyrektorzy wielu instytucji takie konferencje robocze, ganią natomiast sposób przenoszenia się z miejsca na miejsce. Pociągami jeżdżąc to i nudno i nie fason, a Cho vroletem nie zawsze wypada.

Bo przecież różni krzywo patrzą i — nieprawdaż — docinki i dowcipuszkę. Na szczęście jednak uderka siecia pingwona dyrektorów skończy się la da dzień. Polskie Biuro Podróży „Orbis” nabyło bowiem we Włoszech coctail-bar — water closed, który jest jednocześnie autobusem na kilkadziesiąt osób.

Autobus ma poza wymienionymi atrakcjami również fotele o ruchomych oparciach, głośniki radiowe, przy każdym siedzeniu i telefon, dzięki którym odpada konieczność dzierżmania sobie głosu, co przed konferencjami jest specjalnie i przykre i niewskazane.

Czyli ma ten autobus, z grubszą białką, wszystko, czego należało sobie życzyć, i nadaje się znakomicie do organizowania zbiorowych przejazdów na konferencje służbowe.

„Orbis” po wojnie potknął się parę razy w sposób dość niesympatyczny, niemniej nabywcem swojego autokaru zmaszał wszystkie swoje dotychczasowe winy, udowodnił bowiem w ten sposób społeczeństwu, że orientuje się wyborowo w jego potrzebach i docenia znaczenie t.zw. minimum komfortu.

MEGAR

Czerwone dachówki na Placu Trzech Krzyży

Pierwsze, czerwone dachy na Placu Trzech Krzyży pokryły budynki Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych. Widoczne na zdjęciu prawe skrzydło Instytutu jest wewnątrz całkowicie wyremontowane i użytkowane. Gmach środkowy otrzymał dopiero dach.

Dziś w stolicy

Odczyty

O godz. 18 w auli Uniwersytetu Warszawskiego (Krak. Przedm. 26) odczyt m.in. Henryka Świątkowskiego p.t. „Państwo i wyznania w Związku Radzieckim”. Wstęp wolny.

O godz. 16 w sali konferencyjnej NKW SL (Bagatela 12, IV p.) odczyt m.in. Szymanowskiego p.t. „Drogi rozszerzenia kapitalizmu amerykańskiego”.

Wystawy

MUZEUM NARODOWE: Wystawa grupy artystów plastyków „Powiśle”.
SALE POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO (Al. Jerozolimskie 29, III p.): wystawa „Piękno i Polskość Ziemi Zachodniej”.
MUZEUM WOJSKA POLSKIEGO: Wystawa poświęcona Odrodzenemu Wojsku Polskiemu i walkom z Niemcami.

POLITECHNIKA WARSZ. (Al. Niepodległości): Wystawa prac Polskich Artystów „Niezależność”.

KLUB MŁODYCH ARTYSTÓW I NAUKOWCÓW (ul. Królewska 13): Wystawa malarstwa Alfrede Lenicy, oraz rysunków Ignacego Witza i Leona Michałskiego. Wstęp wolny.

SWIETLICE ZAIKS-u (ul. Śniadeckich 10): Wystawa: Peizaż Ziemi Odzyskanych — Jana Buthaka.

ZYD. INST. HIST. (W-wa Tłomska 5, II p.): Wystawa ocalonej książki żydowskiej oraz Sala Muzealna, poświęcona Martyrologii i Walce Żydów polskich w czasie okupacji niemieckiej. Wstęp bezpłatny.

Teatry

TEATR POLSKI (Karasia 2): o godz. 19 „Cyd”.

TEATR ROZMAITOSCI (Marszałkowska 8): o godz. 19 „Romans z ojezyna”.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): o godz. 19 „R. H. Inżynier”.

TEATR PÓWSZECHNY (Zamojskiego 20): o godz. 19 „Pociąg Widmo”.

PLACÓWKA (Królewska 13): o godz. 19 „Bankierzy Ruin”.

TEATR NOWY (Puławska 36): o godz. 19-ej. Słomkowski kapeluszy”.

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): o godz. 16 i 19 „Bezdroża miłości”.

TEATR MINIATURY (Marszałkowska 69): o godz. 19 „Strzały na ul. Długiej”.

COMEDIA (Szwedzka 2): o godz. 19 „Sześciu dni”.

TEATR STUDIO (Karowa 31): niezgłoszone.

GULIWER (Królewska 13): „Guliver w krainie liliputów” codziennie o godz. 13 (procz poniedziałków).

TEATR „WROBELEK WARSZAWSKI” (Zygmuntowska 8): „Nowe prądy”, pocz. godz. 17.15 i 19.15.

TEATR DZIECI WARSZAWY (Karowa 31): o godz. 12 „Doktor Dolittle i jego zwierzęta”.

SALA YMCA (Konopnickiej 6) o godz. 19 „Ani he, ani me”.

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO W ŁODZI (W.K.S. Legia, ul. Mysliwiecka): o godz. 19 „Krakowiacy i Górale”.

Kino

PALLADIUM (Złota 7-9): „Stalowe Serce”, dziś pocz. 13, 15, 19 i 21 Zw. Zaw. 17.

POLONIA (Marszałkowska 56): „Gubernantka”, pocz. 11, 13.30, 16, 21. Dla Zw. Zaw. 18.30.

STYLOWY (Marszałkowska 112): „Zielona Dolina”, pocz. 13, 15, 21. Dla Zw. Zaw. 17 i 19.

AKTUALNOSCI Nr. 1 (Marszałkowska 112): Nowy program nr. 27.

ATLANTIC (Chmielna 33) „Pościg”, pocz. 13, 15, 17 i 21. Zw. Zaw. 19.

SYRENA (Praga, Inżynierska 2): „Skarb tarzana”, pocz. 15, 17, 21. Zw. Zaw. 19.

TECZA (Suzina 4): „Znak Zorro”, pocz. 15, 17, 21. Dla Zw. Zaw. 19.

AKTUALNOSCI Nr. 2 (Inżynierska 2): Nowy program nr. 16.

PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE ZAKŁADY CHEMICZNE L. SPIESS I SYN S. A. pod Zarządem Państwowym w Tarchominie k/Warszawy

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na wykonanie następujących robót w fabryce penicyliny: II serii robót budowlanych w halach fabrycznych. Robót instalacyjnych:

- a) inst. parowych wysokiego ciśnienia;
- b) „ centralnego ogrzewania wodnego pompowego;
- c) „ centralnej wody gorącej;
- d) „ wodociągowo-kanalizacyjnej;
- e) „ gazu świetlnego;
- f) „ elektrycznej siły i światła oraz piorunochronów.

Blіszsze informacje otrzymać można w Biurze Przem. Handl. Zakł. Jhem. L. Spiess i Syn w Tarchominie w godzinach urzędowych, gdzie można również otrzymać za zwrotem kosztów ślepe kosztorysy.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta do przetargu A” (względnie B) należy składać do dnia 4 czerwca 1948 r. do godz. 10.30 w którym to dniu nastąpi otwarcie ofert w obecności zainteresowanych o godz. 11.30.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w kasie Zakładów wadium w wysokości 2% sumy oferowanej.

Zakłady zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferty zmniejszenia lub zwiększenia całości robót jako też unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań. Kr. 2079-1

Tydzień bezmięśny w Stolicy

Oficjalnie nie wprowadzono żadnych zmian w systemie obowiązujących przepisów o przestrzeganiu dni bezmięśnych, jednak z nieznanych bliżej powodów, ubiegły tydzień minął w Warszawie pod znakiem braku artykułów mięsnych na rynku. Na dwa dni przed Zielonymi Świątami, najnie spodziewaniej zabrakło we wszystkich jatkach artykułów mięsnych. Gdzieś niedługo tylko znalazło się na ladach trochę „ochłapów” i kości. O nabyciu schabu, poledwicy, szynki czy podobnych gatunków mięsa nie było mowy. W wyniku: dwa dni świąt większość mieszkańców stolicy spędziła pod znakiem „suchego postu”.

W ostatni wtorek, ostatni dzień mięsny tygodnia, znów na ladach jatek można było zobaczyć tylko mięso najgorszego gatunku. Daremnie biegali gospodynie od jednego rzeźnika do drugiego, mięsa nigdzie nie można było dostać.

Ten stan rzeczy zmusił nas do zaciągnięcia informacji u źródła. Jak się okazało, Rzeźnia Miejska przygotowała na dwa dni świąt poważne ilości mięsa i gdyby nie to, że tylko nieliczni odbiorcy zgłosili się po towar, rynek warszawski byłby obficie zaopatrzonej we wszelkiego rodzaju gatunki mięsa. Brak odbiorców spowodował wiele kłopotów, ponieważ rzeźnia nie zdążyła dotąd odbudować magazynów chłodniczych i nie było sposobu zabezpieczenia towaru przed zepsuciem.

Jak z powyższego wynika, w ubiegłym okresie mieliśmy do czynienia z dziwnym postępowaniem kupców mięsnych. Nieliczne jatki, zaopatrzywszy się w mięso, wyprzedziły lepsze gatunki zakupionych artykułów zakładom gastronomicznym, podobno po cenach wyższych od obowiązujących. pozostałe gatunki wyprzedano z wolnej ręki. Podobno również rzeźnikom naszym „nie opłaca” się handel artykułami mięsnymi po ustalonych cenach i to jest głównym powodem

pozostawienia mieszkańców Warszawy bez mięsa w dni mięsne.

Spółeczeństwo warszawskie przyjęło ten swoisty objaw bojkotu z wielkim rozgoryczeniem. Tu i ówdzie dochodziło do ostrej wymiany zdań między kupującymi a właścicielami jatek, którzy jednak „zachowywali się godnie” i nie wiele sobie robili z takich utarczek słownych.

Jak wiadomo, handel mięsem w stolicy znajduje się w rękach zrzeszonych przedstawicieli tej branży kupieckiej. Stanowisko zajęte w ubiegłym tygodniu przez kupców mięsnych daje wiele do myślenia. Fakt pozostanie faktem, że postępowanie takie jest objawem szkodziwym, kwalifikującym winnych do pociągnięcia do odpowiedzialności. Spodziewamy się, że sprawą tą zajmą się powołane czynniki. Od siebie dodajemy, że w związku z tym zachodzi potrzeba uruchomienia w stolicy sklepów interwencyjnych, które w podobnych wypadkach musiałby się zająć zaopatrzeniem mieszkańców w artykuły mięsne. Może tym sposobem dąłoby się uniknąć na przyszłość podobnych objawów złośliwości.

R. K.

»Reiacy» organizują zjazd

W przyszłym miesiącu odbędzie się w Warszawie zjazd wychowanków gimnazjum im. Mikołaja Reja. Szkoła ta — jedna z najstarszych w stolicy — powstała w r. 1906, prawie natychmiast po dopuszczeniu przez władze zaborcze do zakładania uczelni z językiem wykładowym polskim. W okresie ponad 40 lat swego istnienia mury szkoły opuściło b. wielu późniejszych wybitnych działaczy i pracowników społecznych. Do gimnazjum im. Reja uczęszczał m. in. prezydent

Warszawy — St. Starzyński. Zjazd b. wychowanków gimnazjum odbędzie się 7 czerwca w lokalu Koła Medyków (ul. Oczyki 7). Początek zjazdu o godz. 10. Koszty uczestnictwa wynoszą tysiąc zł od osoby. Komitet Organizacyjny prosi o zgłaszanie swego udziału, nadanie adresów i dokonywanie wpłat do sekretariatu: Stanisław Jarosiński, Warszawa 4, inżynierska 9 m. 7. Zgłaszanie akcesu do dnia 26 maja.

PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE ZAKŁADY CHEMICZNE L. SPIESS I SYN W TARCHOMINIE pod Zarządem Państwowym ogłaszają

przetarg nieograniczony

na odbudowę zniszczonego komina Fabrycznego wysokości 45 m. na istniejącym nieuszkodzonym fundamencie.

Dane techniczne oraz informacje można otrzymać w Biurze Przem. Handl. Zakł. L. Spiess i Syn w Tarchominie.

Oferty w zalakowanych kopertach wraz z opłaconym w kasie Zakładów kwitem wadialnym wysokości 1% sumy kosztorysowej należy składać do dnia 7 czerwca 1948 r. do godz. 10.30 w którym to dniu nastąpi otwarcie ofert w obecności zainteresowanych o godz. 11.30.

Zakłady zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferty zmniejszenia lub zwiększenia całości robót jako też unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań. Kr. 2076-1

Przetarg nieograniczony

Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego — Biuro Budowy Zakładów Włókienniczych ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie instalacji oświetlenia elektrycznego w budynku biurowym P. Z. P. W. Nr 34 w Wasilkowie.

Szczegółowe warunki przetargowe, druki ofertowe i informacje można otrzymać w Biurze Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza 47 lub w biurze P. Z. P. Wełn. Nr. 34 w Białymstoku, ul. Świętojańska Nr 15.

Oferty należy nadsyłać lub składać do dnia 25 maja br. do godz. 10 min. 15 w biurze P. Z. P. Wełn. Nr. 34 w Białymstoku, ul. Świętojańska Nr 15.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 25 maja 1948 r. o godz. 10-tej min. 15. Kr. 2037-0

Prognoza pogody

Dziś zachmurzenie zmienne z możliwością przelotnych opadów. Temperatura dniem około plus 15 stopni. Umiarkowane wiatry z kierunków północnych.

Pastwiska, lasy i stawy
Przyjął Zarząd Miejski od „Country Clubu”

W Powsinie (niedaleko lasów kackich) istniał przed wojną polski „Country Club” — ośrodek campingowy, przeznaczony dla bardzo zamożnych sfer stolicy.

W ubiegłym roku jeden z ważniejszych akcjonariuszy i założycieli Clubu ob. Wielowiejski wystąpił z propozycją przekazania majątku Clubu Zarządowi Miejskiemu m. st. Warszawy w zamian za symboiczną złotówkę.

Zarząd Miejski przyjął cenny dar. Majątek składa się z 27 ha ziemi ornej, 8,5 ha pastwisk i trawników, 0,5 ha stawu niezarybionego, 1,5 ha lasu mieszanego (dęby i drzewa iglaste) oraz 12,8 ha nieużytków. Na tych terenach znajduje się: drewniany budynek piętrowy domu klubowego dwa drewniane domki parterowe dla administracji oraz magazyn i szopa.

Wraz z nieruchomościami Wydział Wczasów przejął ocalałe z działań wojennych narzędzia rolnicze i ogrodnicze oraz meble.

400 doniesień karnych
nie świadczy o kąpiących się

Komisariat Rzeczny Milicji Obywatelskiej m. st. Warszawy w czasie od 8—16 bm. przesłał do oddziałów Starostw Grodzkich m. st. Warszawy około 400 doniesień karnych za nieprzebranie przepisów ochronnych podczas kąpieli i jazdy kajakami.

Doniesienia karne zostały sporządzone przez funkcjonariuszy MO za kąpiel w niedozwolonym miejscu, za kąpiel w stanie nietrzeźwym, za nieostrożną jazdę oraz za jazdę kilku osób w kajaku 2 osobowym.

RADIO

W dniu 20 bm. (czwartek) usłyszmy m. in. następujące audycje:
 12.04 Dz. połudn.; 12.25 Muz. słowiańska; 14.00 Muz. kameralna; 14.30 „Porozmawiajmy” aud. dla dzieci; 14.50 Program lok.; 16.00 Dz. popoł.; 16.25 „Najcenniejszy skarb” pog.; 16.30 „Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu Warszawskiego” pog.; 16.35 „Radiowy poradnik” pog.; 16.50 „Aud. TUR-u”; 17.00 Popularne utwory z płyt; 17.45 „Nowe książki”; 18.00 „Dla każdego coś miłego”; 20.00 Dz. wiecz. 20.20 Program lok.; 20.50 Konc. symf.; 22.00 „Sen nocy warszawskiej” — słuch.; 22.40 „Dawna muz.”; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.30 Hymn.
WARSZAWA II
 16.32 Muz. lekka z płyt; 17.00 „Zyć jest frazka”; 17.15 Muz. popularna; 18.00 Dz. popoł.; 18.20 Aud. z cyklu „Sylwetki kompozytorów” z płyt w przerwie „Gracz” opow. Jerzego Roberta. W II przerwie ok. godz. 20.00 Dz. wiecz.

PRAKTYCZNE STOLIKI SKŁADANE
 dla
 DOMÓW WYPOCZYNKOWYCH
 i HOTELI LETNISKOWYCH
 po niskich cenach
 poleca Kr 1914-0
R. ALEKSANDROWICZ
 Kraków, Basztowa Nr. 11

ANALITYCZNA
WAGA
 oryginalny
„Sartorius”
 okazjennie do nabycia.
 Wiadomość: „Beomet” Bielska
 Odlewnia Metali Bielsko

URZĄD WOJEWÓDZKI,
 Dział Rolnictwa
 i Reform Rolnych
poszukuje prawnika
 na stanowisko KIEROWNICZE
 do spraw wodno - prawnych.
 Zapisania: Urząd Wojewódzki, Dział Rolnictwa i Reform Rolnych, Wydział Wodno-Melioracyjny, Gdansk, ul. Gen. Sułkowskiego 30 pokój 325. K 2083-1

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO
ZAKŁADY ELEKTRO S. A. W ŁAZISKACH GÓRNYCH

ogłasza
przetarg nieograniczony

na nadbudowanie 1 piętra Publicznej Szkoły Powszechnej Nr. 2 w Łaziskach Górnych dla Gimnazjum Energetycznego przy Zakładach Elektro w Łaziskach Górnych.

Blisze informacje otrzymać można w wydziale technicznym Zakładów Elektro, Łaziska Górne. Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach bez znaku firmy z napisem: „Oferta na nadbudowanie 1 piętra Publicznej Szkoły Powszechnej Nr. 2 w Łaziskach Górnych” składać należy do dnia 1 czerwca 1948 r. do godz. 12-tej w sekretariacie Zakładów Elektro, Łaziska Górne, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert.

Wadium w wysokości 2% oferowanej sumy należy wpłacić do kasy Zakładów Elektro, Łaziska Górne, a kwit załączyć do oferty. Zezwala się również na złożenie wadium w postaci gwarancji bankowej (zaśwaw papierów wartościowych).

Dyrekcja Zakładów Elektro zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, bez względu na wynik przetargu, prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, jak również prawo zmniejszenia ilości wykonania robót, prawo podziału i dostawy między poszczególnymi oferentami.

Oferty nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi. Kr. 2097-1

Sprzedż samochodów

Zarząd Główny Związku Samopomocy Chłopskiej w Warszawie Pl. Starynkiewicza 7, ogłasza przetarg ustny na sprzedaż:

1 sam. osob. marki Fiat 1100 nie na chodzie	120.000 zł
1 " " " Opel 1/3 na chodzie	160.000 "
1 " " " Mercedes 170 nie na chodzie	120.000 "
1 " " " Opel Olimpia na chodzie	200.000 "
1 " " " Opel Olimpia na chodzie	200.000 "
2 wraki sam. półcięż. marki Tempo	á 10.000 "

Wyżej wymienione samochody oglądać można codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w garażach Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej ul. Grójecka 12/12 od godziny 8-iej do 15-iej.

Przetarg odbędzie się dnia 26 maja o godzinie 10-iej przy ul. Grójeckiej 12/14. Nabywca obowiązany jest uiścić całą cenę nabycia natychmiast po zdecydowaniu sprzedaży oraz odebrać niezwłocznie nabyty samochód.

Do ceny nabycia dolicza się 10% tytułem opłat manipulacyjnych i 1% tytułem podatku od nabycia praw majątkowych. Wpłaty należy dokonywać w Dziale Finansowym Zarządu Głównego Z. S. Ch. Pl. Starynkiewicza 7. Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. Osoby pragnące wziąć udział w przetargu winny wpłacić przed jego rozpoczęciem w kasie Zarządu Głównego Z. S. Ch. kaucję w wysokości 10% ceny wywoławczej samochodu, który zamierzają nabyć. 1410-1

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWELNIANEGO
W ANDRYCHOWIE

ogłaszają
PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na wykonanie:

- 1) Przeniesienie istniejącej przewidywanej rozdzielni niskiego napięcia i przebudowę pomieszczenia celem uzyskania miejsca dla budowy nowej rozdzielni.
- 2) Budowę nowej rozdzielni niskiego napięcia na moc 1.600 KW.
- 3) Ułożenie kabli do połączenia głównej rozdzielni z podrozdzielniami w oddziałach wraz z podłączeniem tychże.
- 4) Wykonanie instalacji elektrycznej dla 16-tu silników, każdy o mocy 30 KW z zabezpieczeniem automatycznym.

Roboty powyższe winny być przeprowadzone bez przerwy w ruchu zakładu.

Roboty konieczne do uruchomienia nowej rozdzielni winny być wykonane do dnia 30 lipca b. r.

Oferent winien obejrzeć i zapoznać się z warunkami lokalnymi i technicznymi na miejscu przed złożeniem oferty.

Podkłady i rusunki oraz dane techniczne można otrzymać w godzinach urzędowych w Wydz. Inwestycji i Odbudowy naszych Zakładów począwszy od dnia 21 maja b. r. za opłatą 1.000.— zł.

Oferty należy przysyłać pod naszym adresem w zalakowanych podwójnych kopertach bez znaków firmowych do dnia 1 czerwca 1948 r. godzina 8.30, poczym nastąpi otwarcie ofert.

Wadium w wysokości 2% oferowanej sumy należy wpłacić na nasze konto w Narodowym Banku Rolskim, oddz. w Bielsku, dołączając dowód wpłaty do oferty. Kr. 2098-0

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta niezależnie od oferowanej sumy, ograniczenia robót, dostarczenia częściowo własnego materiału po cenach oferowanych i unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz poszukiwaniu jakichkolwiek odszkodowań.

DYREKCJA ROSZARNI LNU KONOPI
 ogłasza

przetarg nieograniczony

1. Remont 2-ch budynków fabrycznych w Państwowej Roszarni Lnu i Konopi w Wysokim Stoczku k/Białegostoku.
2. Wykonanie ogrodzenia siatkowego terenów fabrycznych:
 a) 825 mb. w Państwowej Roszarni Lnu i Konopi w Wysokim Stoczku;
 b) 1.100 mb. w Państwowej Roszarni Lnu i Konopi w Bielsku — Podlaskim.

Oferty muszą być składane w formie wypełnionych ślepych kosztorysów na blankietach, które otrzymać można w Państwowej Roszarni Lnu i Konopi w Wysokim Stoczku Białystok, ul. Konopnickiej 3.

Do oferty dołączyć należy: dowód na wpłacenie w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Białymstoku wadium w wysokości 2% sumy oferowanej, oraz odpis świadectwa przemysłowego

Oferty w zalakowanych (pobranach) kopertach składać należy do dnia 3.VI b. r. do godz. 12-iej w lokalu Państwowej Roszarni Lnu i Konopi w Wysokim Stoczku, Białystok, ul. Konopnickiej 3, o której nastąpi komisijne otwarcie kopert w obecności ferentów.

Dyrekcja Roszarni Lnu i Konopi zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta zwiększenia lub zmniejszenia ilości robót, powierze nia całości lub tylko części robót oraz unieważnienie przetargu bez podania motywów i jakichkolwiek odszkodowań. Kr. 2080-1

FABRYKA KABLI W KRAKOWIE-PLASZOWIE
 pod Zarząd Państwowym
 ogłasza

PRZETARG

na sprzedaż samochodu ciężarowego marki „Ursus” bez karoserii i ogumienia.

Samochód oglądać można codziennie w Fabryce przy ul. Prokocimskiej 75, w godzinach od 8-iej do 14-tej.

Oferty należy składać pod wyżej wskazanym adresem do dnia 10 czerwca, godz. 11-tej. Do ofert winien być dołączony kwit na złożone wadium w wysokości 5% oferowanej sumy. Kr. 2093-1

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA
 W Warszawie, ul. Czerniakowska 231,
 ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie odbudowy składnic U. S. w Warszawie, ul. Al. Jerolimskie 105.

Oferty należy składać do godz. 10-iej dnia 29 maja b. r. w Ubezpieczalni Społ. ul. Czerniakowska 231, III piętro, pok. 320 (Sekcja Techniczna) do skrzynki ofertowej w zalakowanej bezfirmowej kopercie z napisem „Składni U. S. — Al. Jerolimskie 105” z załączonym kwitem na wadium. Oferta obowiązuje oferenta do dnia 5 czerwca b. r.

Oferent powinien złożyć wadium w wysokości 90.000.— w Kasie U. S. ul. Czerniakowska 231, III piętro.

Wadium będzie zwrócone w ciągu 10 dni.

Na zabezpieczenie wykonania umowy będzie potrącanie 2% z każdego przejściowego rachunku.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 29 maja b. r. o godz. 10,15 w Sekcji Technicznej U. S. pok. 320.

Bliszych szczegółów jak: warunki, plany, ślepe kosztorysy w cenie zł 300.—, projekty umowy i t. p. można otrzymać w Sekcji Technicznej U. S. Czerniakowska 231, pok. 320, w godz. 12 — 14.

Obowiązującym jest pełny tekst przetargu załączony w aktach. Ubezpieczalnia Społ. zastrzega sobie prawo:
 1. Zwiększenia lub zmniejszenia robót do 25%;
 2. Prawo dowolnego wyboru oferenta;
 3. Unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i odpowiedzialności. Kr. 2087-1

PRZETARG

PAŃSTWOWA FABRYKA DYWANÓW SMYRNEŃSKICH Nr. 11
 w Kowarach (Dolny Śląsk)

ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie planów przemysłowych fabryki

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach (bezimienne) z napisem: „Oferta na wykonanie planów przemysłowych fabryki dywanów smyrneńskich w Kowarach” — należy złożyć do dnia 28 maja 1948 r. w Sekretariacie fabryki. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 29 maja b. r. o godz. 12-tej w biurach P. F. D. S. Informacji udziela się na miejscu codziennie w godz. 10—12 w Sekretariacie. Oferenci obowiązani są załączyć do oferty pokwitowanie Narodowego Banku Polskiego w Jeleniej Górze konto P. F. D. S. Nr. 11 w Kowarach, ze złożonego wadium w wysokości 2% od sumy oferowanej w ofercie.

Dyrekcja P. F. D. S. zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferty, jak również prawo unieważnienia przetargu bez podania powodów.

Kr. 2038-0 Dyrekcja P. F. D. S. Nr. 11 w Kowarach

Ogłoszenie o przetargu

Polskie Radio ogłasza przetarg nieograniczony na następujące roboty na terenie Radiostacji w Raszynie:

1. budowlane;
2. instalacji C. O. i wod.-kan.

Przetarg odbędzie się dnia 28 maja 1948 r. o godz. 11-tej w Wydziale Budowlanym P. R. przy ul. Noakowskiego 20, III p., gdzie należy złożyć w zalakowanych kopertach oferty.

Na każdą z robót należy złożyć ofertę w osobnej kopercie z uwidocznieniem na wierzchu rodzaju robót.

Do oferty należy załączyć:
 1) Odpis karty rejestracyjnej;
 2) Odpis uprawnienia do wykonywania robót będących przedmiotem oferty;

3) Dowód wpłaty wadium w wysokości 1% na konto Polskiego Radia w P. K. O. I-515.

Wszelkich informacji udziela Wydział Budowlany P. R.

Polskie Radio zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta niezależnie od oferowanej sumy jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i wypłacenia odszkodowania. Kr. 2086-1

MYSZKOWSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE
PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE WYODRĘBNIONE
 w Katowicach, ul. Francuska 48,
 ogłaszają

przetarg nieograniczony

na kapitalny remont: 1) głównej bochnicy; 2) bochnicy „Żużel” w fabryce Papieru w Myszkowie.

Szczegółowe wyjaśnienia można uzyskać w wymienionej fabryce a podkłady ofertowe tamże, oraz w Myszkowskich Zakładach Papierniczych Dział Inwestycyjny.

Oferty należy składać w kopertach zalakowanych bez znaków firmowych w Dziale Inwestycyjnym Myszkowskich Zakładów Papierniczych do dnia 2.VI.1948 r. godz. 10.00, gdzie w tym samym dniu o godz. 11.00 zostaną komisijnie otwarte.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 2% sumy oferowanej do B. G. K. Katowice, konto Nr. 660.

Myszkowskie Zakłady Papiernicze zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, podziału robót między kilku oferentów, względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. Kr. 2091-1

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA
 w Warszawie, ul. Czerniakowska 231,
 ogłasza

Przetarg nieograniczony

na wykonanie 3-ch kompletów mebli aptecznych dla U. S. w W-wie przy ul. Madalińskiego, Działdowskiej i Krypskiej.

Oferty należy składać do godz. 10-iej dnia 31 maja w Ubezpieczalni Społecznej, ul. Czerniakowska 231, III piętro, pok. 320 (Sekcja Techniczna) do skrzynki ofertowej w zalakowanej bezfirmowej kopercie z napisem „Meble apteczne” z załączonym kwitem wadium. Oferta obowiązuje oferenta do dnia 1 czerwca 1948 r.

Oferent powinien złożyć wadium w wysokości 50.000.— w Kasie Ubezpiecz. W-wa, Czerniakowska 231, III piętro.

Wadium będzie zwracane w ciągu 7 dni.

Na zabezpieczenie wykonania umowy będzie potrącanie 3% z każdego przejściowego rachunku.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 31 maja b. r. godz. 10,15 w Sekcji Technicznej U. S. pok. 320.

Bliszych szczegółów jak: warunki, plany, ślepe kosztorysy w cenie zł 300.— projekt umowy i t. p. można otrzymać w Sekcji Technicznej U. S. W-wa, Czerniakowska 231, pok. 320, w godzinach od 12 — 14.

Obowiązującym jest pełny tekst przetargu załączony w aktach. Ubezpieczalnia Społeczna zastrzega sobie prawo:
 1. Zwiększenia lub zmniejszenia robót do 25%;
 2. Prawo dowolnego wyboru oferenta;
 3. Unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i odpowiedzialności. Kr. 2088-1

Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Łódzki

Odpowiedź na pytania do konkursu SARP Nr. 171 na projekt gmachu biurowego Centrali Tekstylnej w Łodzi:

1. Maksymalna szerokość bloku „B” od ul. Sienkiewicza ca 17 m., bloku „E” — dowolna.
2. Przestrzenie nad prześwitami od ul. Siekiewicza należy zabudować do wysokości bloków „B” i „E”.
3. Niewielkie przesunięcia w ukształtowaniu powierzchni zabudowy budynków „G”, „B” i „E” są dozwolone.
4. Ilość kondygnacji należy przyjąć z warunków konkursowych przyczym budynek „G” posiadać winien 12 pięter co z parterem daje 13 kondygnacji. Budynek „B” i „E” — 5 kondygnacji nawiązanych do gabarytu istniejącego budynku przy ul. Sienkiewicza o 4 kondygnacjach.
5. W grupach kondygnacji: III, IV, V oraz VI, VII, VIII a także IX, X XI i XII pomieszczenia wymienione pod literami a i b należy rozumieć łącznie z każdą z wymienionych grup kondygnacji, a nie dla każdej z osobna.
6. Podane w uwagach budynku „G” p. 1. należy skreślić słowa „prysznice ogólne”

Kr. 2090-1
Sekretarz Konkursu inż. arch. Stanisław Kowalski

Nowość

Nowość

II Rocznik Przemysłu Odrodzonej Polski na 1948

Jedyna encyklopedia informacyjno-adresowa przemysłu polskiego

13.500 adresów, 950 stron, cena za 1 egz. w oprawie 3500 zł.

Wydawnictwo: Spółdzielnia Wydawnicza „INGOS”

Łódź, 6 Sierpnia 7, tel. 114-79 - Warszawa, Miecznickiego 17/3, tel. 830-23

Prod. Państw. Fabr. Chem.-Farmac. Żądać w Aptekach i Drog. Kr. 2048-0

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

Deski bukowe parzone i suszone, skrzynie, mączkę drzewną dostarcza Witold Emilewicz — Kraków, Słiska 15. Kr. 2068-0

PRACA ZAOFIAROWANA

Przem. Państwowe Zjedn. Zakł. Przem. Pończ. Nr 2 w Łodzi ul. M. Nowotki 163-165 zatrudnia natychmiast wykwalifikowanych kociarzy, napychaczy, braktarki, paniarzy, soważki i cerowaczki pończoch. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny. Kr. 2042-0

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” z odp. udz. w Sądopach z siedzibą w Reszlu woj. olsztyńskie przyjmuje od zaraz dobrego fachowca obeznanego z produkcją przetworów owocowo-jarzynowych na stanowisko kierownika. Referencje pożądane. Warunki do omówienia na miejscu. Zarząd. Kr. 2085-1

„Państwowe Gimnazjum i Liceum Mechaniczne w Chełmie, ul. Pocztowa 64, poszukuje na rok szkolny 1948-49 nauczycieli przedmiotów zawodowych”. Kr. 2074-0

ROZNE

Spółdzielnia Rybacka Wrocław, przestrzega przed zatrudnieniem Tadeusza Morendowskiego i Bogusława Derasia, którzy doznawszy od Spółdzielni pomocy i opieki okradli ją i zbiegli. Kr. 2075-1

Czytajcie „PROBLEMY”

RZECZPOSPOLITA I DZIENNIK GOSPODARCY
REDAKCJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5. Telefony: 87-682, red. gospodarczej: 88-717. Sekretarz Redakcji przyjmuje od 11 do 12-01.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Daszyńskiego 16, tel. 87-112. Administracja czynna w godz. od 9-12, w sobotę od godz. 9-12.
WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, Warszawa, ul. Daszyńskiego 14.

ADRESY:

Administracja główna: Warszawa, ul. Daszyńskiego 16, tel. 871-12. Biuro ogłoszeń: Daszyńskiego 16, tel. 857-30. Oddziały w kraju: 81-8-8, 1-887-708. Oddziały w zagranicą: Bytom, Stelmacha 16, tel. 531-93, 50-79. Katowice, 3 Maja 12, tel. 808-74. Wrocław, Krumpholtza 13, tel. 68-1-34. Piotrkowska 96, Redakcja „Wzrost” Administracja tel. 123-33. Wyrzysk, Główna, Mściwoja 9, tel. 222-07. Sopot, Pl. Armii Czerwonej 74, tel. 513-67. Szczecin, Pl. Holdu Pruskiego 8. Bydgoszcz, M. Focha 6. Kraków, Włocławka 1, tel. 545-60. Lublin, 3 Maja 4, tel. 25-88. Poznań, Marsz. 14, tel. 62-31.

CENNIK OGŁOSZEŃ

Drobne: 30 zł. za wyraz, poszukiwanie pracy 15 zł. za wyraz, minimum 10 słów, maximum 40. Tytuł druk 100% drożej. Ogłosz. wymiarowe: 1 mm. szer. 1 szpalty): za tekstowe do 70 mm. zł. 60; 71-120 mm. zł. 121-200 mm. zł. 100; 201-300 mm. zł. 130; ponad 300 mm. zł. 180; do 70 mm. zł. 100; 71-120 mm. zł. 121-200 mm. zł. 175; 201-300 mm. zł. 225; ponad 300 mm. zł. 300; nekrologi: zastrzeżone 50% drożej; nekrologi: do 70 mm. zł. 60; 71-120 mm. zł. 121-200 mm. zł. 120; 201-300 mm. zł. 150; ponad 300 mm. zł. 200. Bilanse i układy tabelaryczne o 100% drożej. W numerach niedzielnych i świątecznych 30% dopłaty. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Należność za ogłoszenia należy kierować przez P.K.O. na konto Nr 1-717 — Dział Ogłoszeń.

PRENUMERATA

Miesięcznie pocztą na prowincję zł. 135 — z odbiorem na miejscu zł. 120 z adresem do domu zł. 170. Prenumerata przyjmowana przez Dział Prenumeraty „Czytelnik”, Daszyńskiego 16 i oddziały. Wpłać na konto P.K.O. 1-492 „Rzeczpospolita i Dziennik Gospodarczy” z adresem: Wyszki, blankietu dołączyć adres. Wszelkie rozprawy są z dniem 1-go lub 15-go każdego miesiąca. Prenumerata zarobkowa wynosi zł. 120 — plus zł. 180 — kosztu przewoźni (wg obowiązującej taryfy pocztowej).

OGŁOSZENIA PRZYJMĄ:

Biuro Ogłoszeń „Czytelnik” — Centrala w Warszawie, ul. Daszyńskiego 16, I p., tel. 857-993 i 887-08, oddziały: miejscie: Marszałkowska 3/5, Poznań, sk. 38, Praga, ul. Targowa 67 (kawiarnia Jezewskiego), Katowice, ul. Marszałkowska 62, ul. Puławska 49, kielce, ul. Wolności 47, ul. Kielecka 95; w Kraju: wszystkie oddziały „Czytelnika” i Biuro Ogłoszeń.

B-50845

Zjednocz. Przem. Maszyn Elektrycznych

w KATOWICACH, ul. Mariacka 23, tel. 350-13/16

Zatrudni

na korzystnych warunkach:

**INŻYNIERÓW - ELEKTRYKÓW
TECHNIKÓW - ELEKTRYKÓW
KREŚLARZY** do Centr. Biura Konstrukcyjnego oraz **INŻYNIERÓW - ELEKTRYKÓW i TECHNIKÓW - ELEKTRYKÓW** do innych wydziałów technicznych

Warunki do omówienia na miejscu.

Zgłoszenia pisemne i osobiste w Wydziale Personalnym Zjednoczenia, adres jak wyżej Kr. 2094-1

GLIWICKIE ZAKŁADY HUTNICZE

GLIWICE, ul. Dubois Nr. 16

Przyjmą natychmiast:

INŻYNIERÓW MECHANIKÓW,
ELEKTRYKÓW,
LADOWYCH,
KONSTRUKTORÓW,

specjalistów w dziedzinie pracy i placzy z praktyką w hutnictwie, BUCHALTERÓW, STENOTYPISTKI.

Mieszkania zapewnione. Kr. 2095-1

Reflektanci zechcą zgłaszać się w dziale kadr lub kierować swe podania z dołączeniem życiorysów do tego działu G. Z. H.

Państw. Zakł. Przem. Bawełnianego Nr. 7 w Łodzi, Kilińskiego 228

zakupią SILNIKI ELEKTRYCZNE

okapiturzone, zwrotu 380/660 Volt - 965 obr./min, o mocy 1 szt. - 13,5 KM, 2 szt. - 18 KM, 2 szt. - 15 KM z przełącznikami trójkąt gniazda 380/660, oraz skrzynkami ochronnymi z wyzwalaczami termicznymi.

Oferty należy składać w Sekretariacie PZPB Nr. 7 ul. Kilińskiego 228 do dnia 26 maja 1948 r. Kr. 2078-1

ZAKŁADY ELEKTRYCZNE WYBRZEŻA

K 2084-1

zatrudnią absolwentów szkół zawodowych **elektryków lub monterów**

do pracy w dziale zabezpieczeń urządzeń elektrycznych.

Zgłoszenia Wydział Personalny ul. Wały Jagiellońskie nr 9 p. 302

Jaworznicko - Mikołowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego

W MYSŁOWICACH

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie budynku rozdzielni 6 K F na kopalni Jan Kanty w Jaworznie.

Podkłady ofertowe oraz informacje można otrzymać w Dziale Budowlanym przy ul. Sienkiewicza 4, III piętro, pokój 51, w Mysłowicach.

Oferty w zalakowanych podwójnych kopertach bezfirmowych z napisem: „Przetarg na wykonanie budynku 6 KF”, należy składać w Dyrekcji Technicznej Zjednoczenia pokój nr. 64, w skrzynce ofertowej do dnia 31 maja 48 r. godz. 12-tej, poczym o godz. 12,30 nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Do każdej oferty należy dołączyć kwit od złożenia wadium w wysokości 2% sumy oferowanej na konto Jaworznicko-Mikołajewskiego Zjednoczenia P. W. w Mysłowicach.

J. M. Z. P. W. zastrzega sobie wolny wybór oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i bez prawa do roszczenia jakichkolwiek odszkodowań. Kr. 2092-1

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA

w Warszawie, ul. Czerniakowska 231,

ogłasza

Przetarg nieograniczony

na wykonanie odbudowy domu przy ul. Joteyki.

Oferty należy składać do godz. 10-00 dnia 28 maja b. r. w Ubezpieczalni Społ. Czerniakowska 231, III piętro, pok. 320 (Sekcja Techniczna) do skrzynki ofertowej w zalakowanej bezfirmowej kopercie z napisem „Roboty Budowlane — Joteyki” z załączonym kwitem na wadium. Oferta obowiązuje oferenta 14 dni. Oferent powinien złożyć wadium w wysokości 200.000 — w Kasie U. S. Czerniakowska 231, III piętro.

Wadium będzie zwrócone w ciągu 10 dni. Na zabezpieczenie wykonania umowy będzie potrącanie 2% z każdego przejściowego rachunku. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 28 maja b. r. o godz. 10,15 w Sekcji Technicznej U. S. Warszawa, Czerniakowska 231, pok. 320.

Blizszych szczegółów jak: warunki, plany, ślepe kosztorysy w cenie zł 300.— projekt umowy i t. p. oferent może uzyskać w Sekcji Technicznej U. S. Warszawa, Czerniakowska 231 pok. 320 w godz. 12-14. Obowiązującym jest pełny tekst przetargu załączony w aktach.

Ubezpieczalnia Społeczna zastrzega sobie prawo:
1. Zwiększenia lub zmniejszenia robót do 25%;
2. Prawo dowolnego wyboru oferenta;
3. Unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i odpowiedzialności. Kr. 2089-1

MYSZKOWSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE

Zawiadamiają

o przeniesieniu biur z ul. KILIŃSKIEGO 16 na ulicę **Francuską 48** w Katowicach

Telefony:

Dyr. Nacz.	347-17	Centr. tel.	319-33
Wydz. Pers.	356-89	"	301-32
Centr. tel.	319-31	"	364-98
"	319-32	"	345-16

K 2081-1

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU NIEORGANICZNEGO

Państwowa Fabryka Chemiczna „Azot”, Jaworzno

ogłasza

przetarg nieograniczony

na zerwanie starej, zniszczonej, drewnianej podłogi w magazynie ekspedycyjnym o powierzchni 750 m. kw. i usunięcie warstwy żużlu i ziemi na głębokości 20 cm.

Ustawienie 2-ma pasami podłogi klockowej na podłożu betonowym o pow. 150 m. kw. z wmontowaniem kolejki wąsko-torowej.

Podkłady ze ślepym kosztorysem oraz bliższe wyjaśnienia udzielić może Biuro Budowlane Fabryki „Azot” w Jaworznie.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta dla „Azot” Jaworzno” należy kierować pod adresem Zjednoczenia Przemysłu Nieorganicznego — Wydział Inwestycji, Gliwice, Górnych Wałów 27, parter, do dnia 27 maja 1948 r. do godz. 12-tej.

Do oferty musi być dołączony kwit z opłaconym wadium w wysokości 2% sumy oferowanej.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 28 maja 1948 r. o godz. 10-tej rano.

Zjednoczenie Przemysłu Nieorganicznego zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferty bez względu na wysokość oferowanej sumy, oraz unieważnienia przetargu bez podania powodu. Kr. 2096-1